

જુલિનેર

જે બ્રહ્મને જાણે તે પરમને પામે
માર્ચ ૨૦૨૨ * વર્ષ ૩૬ * અંક ૧૨

॥ નમઃ પુરુષોત્તમ સહજાનંદમ્, સાકાર દિવ્યં પ્રગટં નમામિ ॥

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રાદુર્ભાવ મહાતીર્થધામ છપૈયાના પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સર્વોપરી શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજને સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ !
સદા દિવ્ય સાકાર પ્રગટ બ્રહ્મસ્વરૂપ સંતભગવંત સાહેબજીને અંતઃકરણપૂર્વક ભાવભર્યા વંદન !

आनंदब्रह्मना प्रगट स्वरूप
योगी वारसदार
हृदय अधिराज
संतभगवंत साहेबजुने
८ उभा प्रागट्य भंगले शत सहस्रडोटि वंदन !

ચાલો, આત્માની યાત્રાએ સાહેબ સંગાથે...

ચાલો, યાત્રાએ !

સંતો, અક્ષરમુક્તો ને સંતભગવંત સાહેબજી સાથે,

ચાલોને યાત્રાએ !

'બ્રહ્મનિર્ઝર'નો આ વિશેષાંક સંતભગવંત સાહેબજી સંગ સંતો-ભક્તોની ઐતિહાસિક અલૌકિક અને અનંત કલ્યાણકારી મહાયાત્રાને સમર્પિત છે. પૂર્ણ પુરુષોત્તમ નારાયણ ઈષ્ટદેવ સર્વોપરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રાગટ્યધામ તીર્થોત્તમ છપૈયા ધામ, પ્રાચીનતમ્ તીર્થભૂમિ કાશી સહિત ઉત્તર પ્રદેશનાં અન્ય નગરોમાં સંતભગવંત સાહેબજીએ કૃપાપધરામણી કરી, અનેક આત્માઓને પોતાના દિવ્ય સંબંધે મુક્ત કર્યા ! 'બ્રહ્મનિર્ઝર'નો આ અંક સંતભગવંત સાહેબજીના આ પૃથ્વી પરના દિવ્ય કાર્યની એક અલ્પાતિઅલ્પ જાંખી કરાવવાની સેવા કરવાના ભાવ રાખે છે.

અધ્યાત્મની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો પૃથ્વી પરનું આપણું જીવન એ તો આત્માની યાત્રા છે. આ દૃષ્ટિ ને અનુભૂતિ સામાન્યતઃ સહજ સુલભ નથી; તેથી, દેહના જન્મ ને અવસાન સાથે જીવનનો આરંભ ને અંત માની જીવીએ છીએ. તેથી, આત્મા માટે જે દિવ્ય યાત્રા છે, તે દેહ માટે જીવનપર્યંત રજળપાટ બની રહે છે !

ઈ.સ. ૧૯૪૦ની ધુળેટીએ જશભાઈ નામધારી સંતભગવંત "સાહેબ" પ્રગટ થયા; એ પ્રાગટ્ય કેવળ શરીરનું નહીં, પરંતુ, "સાહેબ"નું હતું - પૂર્ણ પુરુષોત્તમના અખંડ ધારક અક્ષરબ્રહ્મના અદ્વૈત સ્વરૂપનું પ્રાગટ્ય હતું, અને આજે પણ છે !

આઠ દાયકાથી વધુ સમય દરમિયાન આ દિવ્ય સ્વરૂપનાં અપાર સામર્થ્ય, વિરાટ મહિમા ને અકલ્પ્ય દિવ્યતાની અનુભૂતિ કરાવતી જે જાંખી આપણે કરી છે, તે જાંખીની મૂડીનો વૈભવ તો એટલો પરમ છે કે એની અખંડ સ્મૃતિ આપણા જીવનની રજળપાટને આપણા આત્માની યાત્રા રૂપે ઊર્ધ્વ દિશા અને ગતિ સહજ જ પ્રદાન કરી શકે.

સાહેબજીના આ ગુણાતીત સ્વરૂપની જાંખી પામવાનો ને તેને આત્મસાત્ કરવાનો સરળતમ્ માર્ગ તો એકાંતિક સાધુના નિરંતર માહાત્મ્યયુક્ત સમાગમ છે. સદ્ગુરુઓ પૂજ્ય અશ્વિનદાદા, શાંતિદાદા અને રતિકાકા જેવા અનેક સંતો એવા દિવ્ય એકાંતિક સાધુ છે જે "સાહેબ"ને જીવી રહ્યા છે - અનુપમ ઐક્ય સાધી આ દિવ્ય સંતોનાં જીવન સાહેબના દિવ્ય કાર્યની વાહક એવી નિર્મળ કરનારી ગંગા સમાન છે. તેઓ સંગ આપણા જીવની પ્રીતિ બંધાય એટલે જીવનની રજળપાટ આત્માની યાત્રા રૂપે આરંભાય !

આ હોળિકા પર્વે, ચાલો ને... આપણા આત્માના પ્રજ્વલ સાક્ષાત્કારે, સાધુ સંગ પ્રીતિની સંજીવની સાથે "સાહેબ"ની સંગે જીવને આત્માની યાત્રાએ ઊર્ધ્વ દિશા ને ગતિ પ્રદાન કરીએ ! ઉત્કટ હૃદયની ગદ્ગદ પ્રાર્થનાનાં પુષ્પોની માળા સાથે આપણા આત્માને સાહેબજીનાં દર્શને પ્રેરીએ. આ દર્શન સાહેબજીના દેહ પૂરતાં મર્યાદિત ન રાખતાં સર્વત્ર સદા સાહેબના પ્રાગટ્યનો ઉત્સવ મનાવીએ... રોજેરોજ પળ-પ્રતિ-પળ સદાય સાહેબ સંગ આત્માની જીવનયાત્રા પર્યંત !

~ સાધુ મનોજદાસ

**गुरुवर्य परम पूज्य साहेबजी अने
माननीय गवर्नरश्री प.पू. आनंटीजहेन संगाये
ऐतिहासिक तीर्थयात्राये दित्यतानी अलौकिक अनुभूति !**

तीर्थोत्तम तीर्थ छपैयाधाम, तीर्थराज काशी अने राजनगर लखनौनी यात्रारमृति

સંતભગવંત પરમ પૂજ્ય સાહેબજીને માટે પૃથ્વી પરનાં અત્યંત પ્રિય સ્થાન એટલે શ્રીહરિ પ્રાગટ્યતીર્થ-છપૈયાપુર અને ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજ પ્રાગટ્યધામ-ધારી ! આ તીર્થધામોની યાત્રાએ તેઓ સ્વયં વખતોવખત પધારે અને સાથે સંતો-ભક્તોને પણ લઈ જાય ! પ્રભુ અને ગુરુના શ્રીચરણોમાં જ અપાર અને અનુપમ સુખ રહ્યું છે તે ભાવનાની અનુભૂતિ તેઓ સ્વઆચરણ દ્વારા સૌને સહજ કરાવે. આ ભાવનાના અનુભવ સદાય થાય છે અને વિશેષ રીતે ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨માં કરવામાં આવેલી તીર્થયાત્રામાં પણ થયા ! રાજનગર લખનૌ, તીર્થોત્તમ તીર્થ છપૈયાધામ, તીર્થરાજ કાશી-વારાણસીની યાત્રા સ્વાભાવિક જ ઐતિહાસિક અને અવિસ્મરણીય બની રહી. આ યાત્રામાં સંતભગવંત સાહેબજીની બ્રાહ્મીસામર્થી અને ગુણાતીતસ્થિતિનાં અનુપમ દર્શનને અનુભવ સૌને થયાં !

આ વખતની તીર્થયાત્રા વિશેષ હેતુસર યોજાઈ કે જેના સંદર્ભ વર્ષ ૨૦૧૬ની યાત્રા સાથે સંકળાયેલા હતા. સંતભગવંત સાહેબજીના અમૃત પ્રાગટ્યપર્વના મંગલ વર્ષે વેમાર સ્થિત ઉપાસનાધામમાં ૨૩ માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા વિધિ સંપન્ન થઈ, ત્યારે દેશ-વિદેશના અનેક નિષ્ઠાવાન ભક્તો પધાર્યા હતા, તેઓને સાથે લઈને સંતભગવંત પ.પૂ. સાહેબદાદા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્યસ્થાન છપૈયાતીર્થ પધાર્યા. ત્યારે સૌ ભક્તોના અંતરે એક જ વિચાર સતત રમતો હતો કે, સંતભગવંત સાહેબદાદાના આશીર્વાદ અને કૃપાથી અનેક કેન્દ્રોમાં અનુપમ મિશનનાં અદ્ભુત શિખરબદ્ધ મંદિરો નિર્માણ પામ્યાં, પણ અનુપમ મિશનના મુખ્ય કેન્દ્રમાં કે જ્યાં સંતભગવંત સાહેબજી સ્વયં નિવાસ કરે છે અને જે કેન્દ્ર અનુપમ મિશન સંસ્થાનું મુખ્ય મથક છે ત્યાં પણ સરસ શિખરબદ્ધ મંદિર હોવું જોઈએ. સૌ ભક્તો વતી નૂતન મંદિર નિર્માણ અંગેની આ ભાવના છપૈયાપુરની આ તીર્થયાત્રામાં ડૉ. જિતુભાઈ પટેલ, મૂકેશભાઈ કઢીવાલા, બિમલભાઈ શેઠ (યુ.એસ.એ.), બારીન્દ્રભાઈ પટેલ, વિજયભાઈ ઠક્કર (યુ.કે.), ગોવિંદભાઈ, શંકરભાઈ, ત્ર્યંબકભાઈ, જગતભાઈ, દ્વિજેનભાઈ (ભારત) આદિએ સંતભગવંત સાહેબદાદા સમક્ષ પ્રાર્થના સ્વરૂપે વ્યક્ત કરી કે, 'અમારા સૌની ઇચ્છા છે કે, તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિ, મોગરીમાં પણ સુંદર શિખરબદ્ધ મંદિર નિર્માણ થાય ! અને આ નૂતન મંદિરના નિર્માણકાર્યમાં અમે સૌ સર્વાંગી રીતે સમર્પિત થઈ સેવા કરીશું.' સાહેબદાદાએ તરત જ છપૈયા મંદિરમાં શ્રીહરિ પ્રાદુર્ભાવ સ્થાને બિરાજમાન શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજની મૂર્તિ સમક્ષ સંકલ્પ કરાવીને ધૂન કરી.

પ્રભુના પ્રગટ અને પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ સંતભગવંત સાહેબજીએ કરેલા સંકલ્પ અને ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજના દિવ્ય આશીર્વાદના પ્રતાપે ગુરુપૂર્ણિમાના મંગલકારી દિન-૨૭ જુલાઈ ૨૦૧૮ના રોજ નૂતન

મંદિરના નિર્માણકાર્યનો પ્રારંભ થયો અને માત્ર દોઢ વર્ષના ટૂંકા સમયમાં જ આ કાર્ય શક્ય થયું. પોષીપૂનમના પવિત્ર દિન-૧૦ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ના રોજ શિખરસંપન્ન નૂતન મંદિરમાં પૂર્ણપુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પોતાના ધામ અને મુક્ત તથા ગુણાતીત સ્વરૂપો સહિત બિરાજ ગયા અને ધામધૂમથી મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાવિધિ સંપન્ન થઈ. તેનાં બરાબર ૨ વર્ષ પછી પોષીપૂનમના પવિત્ર દિવસે - ૧૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ મંદિરના શિખર ઉપર સુવર્ણમંડિત કળશ સ્થપાયા અને ઉપાસનાની ધજાઓ પણ ફરકી ! મંદિરનાં સઘળાં કાર્ય નિર્વિઘ્ને પૂર્ણ થયાં.

સંતભગવંત સાહેબજીના હૃદયમાં ઉમંગ હતો કે, છપૈયા મંદિરે ઘનશ્યામ મહારાજની મૂર્તિ સમક્ષ સંકલ્પ-પ્રાર્થનાના ફળસ્વરૂપે કાર્યનો પ્રારંભ કર્યો હતો, તે સંકલ્પ પૂરો થયો છે, પ્રભુએ જ આ અશક્ય લાગતું કાર્ય સૌ સંતોની પ્રાર્થના સાથે સૌ ભક્તોના સાથ-સહકારથી શક્ય બનાવ્યું છે, તો છપૈયા મંદિરે ઘનશ્યામ મહારાજનો આભાર માનવા જવું. છપૈયા મંદિરે સંતો-ભક્તોને અને ખાસ કરીને નૂતન મંદિરનિર્માણના સંકલ્પ સમયે હાજર હતા તે સૌ ભક્તોને અને નિર્માણકાર્યમાં જેઓએ વિશેષ સેવાઓ કરી છે તેઓ સૌને સાથે લઈ જઈને મૂર્તિ સમક્ષ આભારની લાગણી વ્યક્ત કરવાની ભાવના સાહેબદાદાએ ઘણી વખત વ્યક્ત કરી. પરંતુ કોરોના મહામારીની વિપદ પરિસ્થિતિને પરિણામે યાત્રાનાં આયોજન શક્ય થતાં નહોતાં. જો કે, સંતભગવંત સાહેબદાદાની ભાવના હતી-સંકલ્પ હતો એટલે એ પૂર્ણ તો થવાનો જ હતો, અને તે માટે નિમિત્ત બન્યાં ગુજરાતનાં પૂર્વ મુખ્યમંત્રીશ્રી, 'શાલીન માનવરત્ન' સન્માનથી વિભૂષિત અને ઉત્તર પ્રદેશનાં મહામહિમ રાજ્યપાલ શ્રીમતી આનંદીબહેન પટેલ; અને આ ઐતિહાસિક તીર્થયાત્રાનાં આયોજન થયાં.

કળશ મહોત્સવ દરમિયાન 'શાલીન માનવરત્ન' સન્માન સમારંભમાં પોતાના ઉદ્બોધનમાં આદરણીય શ્રીમતી આનંદીબહેને સાહેબદાદાને જણાવ્યું કે, 'ઉત્તરપ્રદેશના રાજ્યપાલપદે સેવામાં જોડાઈ છું ત્યારથી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્યસ્થાન-છપૈયાતીર્થનાં દર્શને જવાની ઘણી ઇચ્છા હોવા છતાં સંજોગવશાત્ જવાયું નથી. તો સાહેબજી ! આપ ફેબ્રુઆરી માસમાં લખનૌ અમારા રાજભવનમાં પધારો અને ત્યાંથી આપણે સાથે છપૈયા જઈએ.' કળશ મહોત્સવ બાદ કોરોના કાળની ત્રીજી લહેર શાંત પડી એટલે સંતભગવંત સાહેબદાદાના સાંનિધ્યમાં યાત્રાનાં આયોજન થયાં. ૧૨ ફેબ્રુઆરીના રોજ સૌ રાજનગર લખનૌ પધાર્યા. ૧૫ ફેબ્રુઆરીના રોજ તીર્થોત્તમધામ છપૈયાપુર અને ૧૭ ફેબ્રુઆરીના રોજ બનારસ દર્શનાર્થે પધાર્યા. અનેક કલ્યાણકારી સ્મૃતિઓ લઈ, દિવ્યતાને હૈયે ભરી સૌ ૧૯ ફેબ્રુઆરીએ સ્વસ્થાને પધાર્યા.

રાજભવનના વિશાળ ઉદ્યાનમાં યોજિત સભામાં સાહેબજીનાં આશીર્દાન અને મહામહિમ રાજ્યપાલ શ્રીમતી આનંદીબહેનને સ્મૃતિભેટ અર્પણ

રાજનગર લખનૌનાં સંસ્મરણો

લખનૌ યાત્રા એ આદરણીય શ્રીમતી આનંદીબહેન પટેલની મુમુક્ષુતાનાં દર્શનની તેમજ તેઓને થયેલ સંતભગવંત સાહેબદાદાની દિવ્યતાનાં અનુભવદર્શનની યાત્રા બની રહી. અગાઉ શ્રીમતી આનંદીબહેન અનેક પ્રસંગોએ તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિ-મોગરી પધાર્યા છે, પરંતુ વ્યસ્તતાને પરિણામે લાંબા સમયનો સત્સંગલાભ શક્ય નથી બન્યો. સંતભગવંત સાહેબજીને આનંદીબહેન સ્વરૂપી ચૈતન્યમાં ઊંડે ઊંડે રહેલ ભક્તિનું દર્શન હતું. આવા સત્પુરુષનો સંબંધ પામીને મોક્ષનું દ્વાર ઉઘાડું થાય છે

તેના અનુભવ સૌએ કર્યા છે તેવા દિવ્ય અનુભવ આ યાત્રા દરમિયાન પણ થયા.

શ્રીમતી આનંદીબહેને ઉત્તર પ્રદેશનાં રાજ્યપાલ તરીકે સુકાન સંભાળ્યું ત્યારથી સંતભગવંત સાહેબજીનો સંકલ્પ હતો કે, તેઓને છપૈયા-ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્ય તીર્થભૂમિનાં દર્શન કરવા લઈ જવાં છે. કળશ મહોત્સવ દરમિયાન ‘શાલીન માનવરત્ન’ સન્માન સ્વીકાર્યા બાદ પોતાના ઉદ્બોધનમાં શ્રીમતી આનંદીબહેને સ્વયં સાહેબજી સાથે છપૈયા દર્શનાર્થે જવાની ભાવના વ્યક્ત કરી અને સંતભગવંત સાહેબજીને પોતાના લખનૌ સ્થિત રાજભવનમાં

રાજભવનમાં દીપપ્રાગટ્ય સાથે પ્રાર્થના

રાજભવનમાં રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજીની મૂર્તિ સમક્ષ મંત્રપુષ્પાંજલિ અર્પણ

પધરામણી કરવા નિમંત્રણ પાઠવ્યું. ઈતિહાસમાં જવલ્લે જ બનતી એવી ઘટના અંકિત થઈ કે, જેમાં રાજ્યપાલશ્રી ભગવાનધારક સત્પુરુષને પોતાના રાજભવનમાં પધરામણી માટે નિમંત્રણ આપી તેઓની સેવા-સરભરા કરવાની ભાવના વ્યક્ત કરે! બિન્દુબા-બારીન્દ્રભાઈ આદિ ભક્તોએ કરેલી સંતભગવંત સાહેબજીના મહિમાની અને તેઓ દ્વારા થતાં દિવ્ય કાર્યોની વાતોના પરિણામે ભક્તહૃદયી આનંદીબહેનના હૃદયમાં સાહેબજીને મનોમન ગુરુ સ્વરૂપે સ્વીકારી, તેમની સેવા માટેની ભાવના ઉત્કટ થઈ.

૧૨ ફેબ્રુઆરીના રોજ જ્યારે સંતભગવંત સાહેબજી રાજભવન પધાર્યા ત્યારે લાલ જાજમ પર તેઓનું સ્વાગત કર્યું. રાજભવનનાં પ્રવેશદ્વાર દીવાઓના પ્રકાશથી ઝગમગતાં હતાં. રાજભવનમાં પ્રવેશી સૌએ દીપપ્રાગટ્ય કર્યા અને રાજભવનમાં બિરાજમાન રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીની મૂર્તિ સમક્ષ સૌએ મંત્રપુષ્પાંજલિ અર્પણ કરી. શ્રીમતી આનંદીબહેને સાહેબજીને શાલ ઓઢાડી સ્મૃતિભેટ અર્પણ કરી વંદના ધરી.

૧૩ અને ૧૪ ફેબ્રુઆરીના રોજ રાજભવનમાં સંતભગવંત સાહેબજીના નિવાસ દરમિયાન શ્રીમતી આનંદીબહેને સંતભગવંત સાહેબજી તથા સૌ સંતો-ભક્તોના નિવાસની, મહાપ્રસાદની વ્યવસ્થા આદિની સ્વયં ધ્યાન આપી કાળજી રાખી. સાહેબજી સાથે તેઓએ રોજ અલ્પાહાર અને બંને સમયનાં ભોજન પણ ગ્રહણ કર્યા, જે સામાન્ય વ્યવસ્થાથી નોખું હતું. સાહેબજીને તેઓ સહજ પોતાનું આસન આપી દેતાં અને તેના પર જ બિરાજવા આગ્રહ કરતાં.

સાહેબજી ડાઈનિંગ ટેબલ પર જે સ્થાને બિરાજમાન થવાના હોય તે સ્થાને 'ગુરુજી' લખેલી નેમપ્લેટ મુકાવી સંતભગવંત સાહેબજી પ્રત્યેનો પોતાનો ગુરુભાવ પણ વ્યક્ત કર્યો.

સાહેબજી પ્રત્યે તેમના હૈયે એવો ઉમદાભાવ ધબકતો હતો કે, તેઓએ સાહેબજીને પોતાની સાથે જ હેલિકોપ્ટરમાં છપૈયા જવા અને સેવાનો લાભ આપવા માટે આગ્રહભરી વિનંતી કરી. પણ ત્યારે સાહેબજીએ આનંદીબહેનના સ્વાગત માટે છપૈયા એક દિવસ વહેલા જવાનો પોતાનો ભાવ જણાવ્યો તો આનંદીબહેને પણ પોતાની હેલિકોપ્ટરની યાત્રા બંધ રાખીને ગાડીમાં જ છપૈયા પધારશે તેવું ગોઠવ્યું. તેઓ મૃદુભાષી અને કુશળ વહીવટકર્તા છે. તેમની જવાબદારી પ્રમાણે સતત વ્યસ્ત રહી પ્રજાની સેવામાં આયખું બર્યાં રહ્યાં છે. આવા સમયે ગાડીમાં છપૈયા પધારી તેઓનો વધારે સમય વ્યતીત ના થાય તેથી સાહેબજીએ આનંદીબહેનનો પ્રસ્તાવ સ્વીકાર્યો અને તેઓની સાથે હેલિકોપ્ટરમાં છપૈયા પધાર્યા. અને સાહેબજી છપૈયાથી બનારસ પણ હેલિકોપ્ટરમાં જ પધારે તેવી વ્યવસ્થા પણ તેઓએ કરી. વળી, બનારસમાં સાહેબજી અને સંતો-ભક્તોને બધાં સ્થાનોએ દર્શન કરવાની સરળતા રહે તે હેતુથી પોલીસફોર્સના જવાનો મદદરૂપ થાય તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવીને શ્રીમતી આનંદીબહેને ભારોભાર ભક્તિ અદા કરી.

સાહેબજીના રાજભવનના નિવાસ દરમિયાન દરરોજ સવારે તેઓની પ્રાતઃ પૂજાનો લાભ સૌ સંતો-ભક્તો લેતા. શ્રીમતી આનંદીબહેન પણ પૂજામાં પધારતાં અને ભક્તિભાવે લાભ લેતાં.

રાજભવનમાં સાહેબજીને સ્મૃતિભેટ અર્પણ

રાજભવનના પ્રસાદગૃહની સ્મૃતિછબિ

રાજભવનમાં પ્રાતઃ મંગલપૂજામાં સાહેબજીનાં આશીર્દાન

આનંદીબહેનને મન રાજભવનમાં કાર્યરત સૌ કર્મચારીઓને પણ સાહેબજીના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થાય તેવો ઉમંગ હતો, તેથી રાજભવનના વિશાળ ઉદ્યાનમાં ૫૦૦થી વધુ કર્મચારીઓની સભાનું આયોજન થયું, જેમાં સંતભગવંત સાહેબજી અને શ્રીમતી આનંદીબહેને આશીર્વાદ વરસાવ્યા. આ ઉપરાંત, રાજભવનમાં કાર્યરત આ કર્મચારીઓનાં સંતાનોને પણ સાહેબજીના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થાય તેવી વ્યવસ્થા સુદ્ધાં તેઓએ કરી. આમ, સૌ કર્મચારીઓને પણ સંતભગવંત સાહેબજી પ્રતિ ખૂબ આદર ને પૂજ્યભાવ થયો. ઘણાએ સંતભગવંત સાહેબજી સાથે ગોષ્ઠિ કરી અને સાહેબજી સાથે ફોટા પડાવી સ્મૃતિ કાયમી કરી.

લખનૌમાં બીજા એવા ભક્તરાજ શ્રીમાન રત્નસંજયજી કે, જેઓ સશસ્ત્ર સીમા સુરક્ષાદળના ઈન્સ્પેક્ટર જનરલની ઊંચી પદવીએ બિરાજી ૫૦૦ કિ.મી.ની ભારત-નેપાળ બોર્ડર સુરક્ષાની જવાબદારી

મુક્તરાજ રત્નસંજયજીના નિવાસસ્થાને પધરામણી

સંભાળે છે, તેઓને સાહેબજી સાથે સંબંધ હતો તે વધુ સુદૃઢ થયો ને દૃષ્ટા સ્થપાયો. તેઓએ સાહેબજી અને સંતોની પધરામણી પોતાના લખનૌ સ્થિત નિવાસસ્થાને ૧૪ ફેબ્રુઆરીના રોજ કરાવી. સંતભગવંત સાહેબજી અને સંતો-ભક્તોએ લગભગ દોઢ કલાક માટે તેઓના ઘરે રોકાઈ, ધૂન-પ્રાર્થના કરી અને પરિવારજનોને તથા મિત્રમંડળને દર્શન, ગોષ્ઠિ અને આશીર્વાદનું સુખ આપ્યું. સાહેબજી તેઓના ઘરેથી વિદાય થયા પછી પણ પરિવારનાં સૌને સાહેબજીની દિવ્ય ઉપસ્થિતિનો અહેસાસ થતો રહ્યો, જે તેઓએ ફોન દ્વારા વર્ણવ્યો કે જાણે સાહેબદાદા તેઓની સાથે જ બિરાજ્યા છે અને આત્મામાં વસી ગયા છે. આ અનુભવમાં ગરકાવ થઈ શ્રીમાન રત્નસંજયજીનાં પરિવારજનો મોડી સાંજ સુધી એ બગીચામાં જ બેસી રહ્યાં જ્યાં સાહેબદાદા બિરાજ્યા હતા. ૧૫ ફેબ્રુઆરીના રોજ સંતભગવંત સાહેબજી શ્રીમતી આનંદીબહેન અને સંતો-અક્ષરમુક્તો સાથે છપૈયા પધાર્યાં.

રાજભવનમાં કાર્યરત કર્મચારીઓની સભામાં સાહેબજીનાં આશીર્દાન

રાજભવનમાં કાર્યરત કર્મચારીઓનાં બાળકોને સાહેબજીનાં આશીર્દાન

છપૈયા મંદિરના પ્રાંગણમાં સંતભગવંત સાહેબજી અને શ્રીમતી આનંદીબહેનની દિવ્ય સ્મૃતિ છબિ

તીર્થોત્તમ છપૈયાપુરનાં સંસ્મરણો :

સંતભગવંત સાહેબદાદાએ સાધુ પૂજ્ય પંકજદાસજી સહિત કેટલાક સંતોને આજ્ઞા કરી કે, 'તમે છપૈયા વહેલા જજો અને સૌ સંતો-ભક્તોની સઘળી સગવડ સરસ સચવાય તેની વ્યવસ્થા કરજો. સૌના ઉતારાની વ્યવસ્થા ગોઠવી દેજો, ઉતારાની ચોખ્ખાઈ જોઈ લેજો. રોજ સેનિટાઈઝ થાય તેમ જોશો. શ્રીમતી આનંદીબહેનનાં ભવ્ય સ્વાગત થાય તેવાં આયોજન કરજો. તેઓ જ્યારે મંદિરે પધારે ત્યારે લાલ કાર્પેટ પાથરજો.' વિશેષ જણાવ્યું કે, 'ઈંગ્લેન્ડનિવાસી રોહિતભાઈ મહેતા-પ્રવીણાબહેનની ખાસ ઇચ્છા છે કે, છપૈયાનિવાસી જરૂરિયાતમંદ લોકોને રાહતસામગ્રીનું વિતરણ કરવું છે. તો બહેનો માટે સાડી, પુરુષો માટે બ્લેન્ડેટ, દરેક પરિવાર માટે ૧૫ કિલો ખાદ્યસામગ્રીની કીટ અને નાનાં બાળકો માટે ભણવાનાં સાધનોની કીટની સરસ વ્યવસ્થા કરજો.' આમ, સંતભગવંત સાહેબદાદાએ નાની નાની બાબતો માટે પણ ખૂબ નિસ્બત રાખી,

તેમની ભક્તો પ્રત્યેની લાગણી અને શ્રીમતી આનંદીબહેન માટેના આદરનાં દર્શન કરાવ્યાં.

સાધુ પૂજ્ય પંકજદાસ સાથે સાધુ પૂજ્ય હિંમતસ્વામી, સાધુ પૂજ્ય અરવિંદદાસ, સાધુ પૂજ્ય નિબિલદાસ થોડા દિવસ પૂર્વે રેલવે મુસાફરી દ્વારા છપૈયા પધાર્યા. નીકળ્યા ત્યારે સાહેબદાદાની આજ્ઞા અનુસાર સઘળી વ્યવસ્થા સુપેરે કરવાનો સૌના મનમાં થોડો ભાર હતો. પરંતુ, જ્યારે સંતભગવંત સાહેબદાદાએ આશીર્વાદ આપ્યા કે, 'મહારાજ બધું ગોઠવશે ને સઘળું સરસ રીતે પાર પડી જશે.' તે સાથે જ સંતોના મનમાં શાંતિ થઈ ગઈ, સૌના મનનો ભાર હળવો થઈ ગયો. સંતો પાસે ખૂબ સામાન હતો. ટ્રેઈનમાં લગભગ ૩૦ કલાકની મુસાફરી કરીને અયોધ્યા પહોંચવાનું ને ત્યાંથી છપૈયાના અંતરિયાળ વિસ્તારમાં સઘળી વ્યવસ્થાઓ પાર પાડવાની તે અઘરું તો હતું જ ! રાહતસામગ્રીના વિતરણની બાળકો માટેની કિટ મુંબઈથી અને બહેનો માટેની સાડીઓ સુરતથી ટ્રાન્સપોર્ટ દ્વારા છપૈયા મળે તેવાં આયોજન

છપૈયા મંદિરમાં સાહેબજી અને રાજ્યપાલશ્રીનાં ઉમંગપૂર્ણ સ્વાગત

છપૈયા મંદિરના શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજને ભક્તિભાવે આરતી અર્પણ

કર્્યા. પુણ્યભૂમિ અયોધ્યામાંથી બ્લેન્કેટ્સ ખરીદ્યા. સ્થાનિક 'બભનાન' ગામની માર્કેટમાંથી લગભગ ૪.૫ ટન જેટલી ખાદ્યસામગ્રી ખરીદીને છપૈયા મંદિરે પહોંચાડી. યોગી વિદ્યાપીઠની મિત્ર શાળામાં ૧૫ કિલો ખાદ્યસામગ્રી ઊંચકી શકાય તેવી કાપડની મજબૂત થેલીઓ સ્કીન પ્રિન્ટિંગ કરાવીને છપૈયા લાવવામાં આવી. છપૈયાના યુવાનેતા ભાનુપ્રતાપ અને યુવકોના સાથ-સહકારથી ખાદ્યસામગ્રીની ૩૦૦ જેટલી કિટ તૈયાર કરવામાં આવી.

છપૈયા મંદિરે શ્રીમતી આનંદીબહેનના સત્કાર સમારંભ સંદર્ભે મંડપનાં નિર્માણ તથા અન્ય અનેક જરૂરી વ્યવસ્થાઓ અત્યંત ભક્તિભાવે સંપન્ન કરવામાં આવી. સ્વાગત માટે મ્યુઝિકલ બેન્ડની વ્યવસ્થા કરી. મંદિર નજીક હેલિપેડ તૈયાર કરવામાં આવ્યું. ઉત્તર પ્રદેશનાં ગવર્નર શ્રીમતી આનંદીબહેન પધારવાનાં હતાં તેથી રોજ કલેક્ટરશ્રી, પોલીસ અધિકારીશ્રીઓ, સિક્યુરિટી ઓફિસર્સ આદિ અનેક સરકારી અમલદારો મંદિરમાં સંતોને મળતા. ત્યારે મંદિર પરિસરમાં રહેતા ભગવાં વચ્ચારી સાધુઓ અને અનુપમ મિશનના વ્રતધારી સંતો એક જ પરિવારના હોય તેવી અનુભૂતિ સહજ સૌને થતી.

સંતભગવંત સાહેબદાદાના વચનમાં જ્યારે નિ:શંક ભળી જઈએ ત્યારે ચોક્કસ અનુભૂતિ થાય કે, આપણે ખોટા ચિંતા કે કામના ટેન્શનમાં રહીએ છીએ. સંતભગવંત સાહેબદાદાના શબ્દો સામાન્ય મનુષ્ય જેવા શબ્દો નથી, તેઓ દ્વારા પ્રભુ બોલે છે અને તેઓનાં ઐશ્વર્ય-પ્રતાપ અને સામર્થ્યના અનુભવ થાય છે. 'વચનામૃત'માં જણાવ્યું છે તેમ 'આજ્ઞા ભેળી મૂર્તિ'ની અનુભૂતિ સૌ સંતોને થઈ.

છપૈયામાં મંદિરનો વહીવટ અને મંદિર પરિસરનાં વિકાસકાર્યો શ્રી નરનારાયણ દેવ-અમદાવાદ ગાદીના મોટા મહારાજ પૂજ્યપાદ

તેજેન્દ્રપ્રસાદ મહારાજશ્રી અને આચાર્યશ્રી પૂજ્યપાદ કોશલેન્દ્રપ્રસાદ મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ અને માર્ગદર્શનથી અદ્ભુત રીતે વિકસી રહ્યાં છે. છપૈયા એટલે તીર્થોનું તીર્થ ! આ વાત અનેકવાર સંતભગવંત સાહેબદાદાના શ્રીમુખે સાંભળી છે. વર્ષોથી છપૈયા તીર્થસ્થાનનાં દર્શને જવાનું થયું છે ત્યારે દરેક વખતે સંતભગવંત સાહેબદાદાએ છપૈયા મંદિર પ્રત્યેના પ્રેમમાં ઉત્તરોત્તર ચઢતા રંગનું દર્શન કરાવ્યું છે. અને વિશેષ સંતભગવંત સાહેબદાદાએ સ્પષ્ટ માર્ગદર્શન આપ્યું છે કે, 'આપણે અહીં પ્રાગટ્યસ્થાને પ્રાર્થના કરવા આવ્યા છીએ. કોઈ હરિભક્તો પાસેથી જે કાંઈ ધન ભેટ સ્વરૂપે પ્રાપ્ત થાય તેને આપણે આપણી સાથે મોગરી લઈ જવાનું નથી, પણ અહીં છપૈયામાં જ શ્રી ઠાકોરજીના-સંતોને ચરણે મૂકીને જવાનું છે.'

ઘણી વખત સંતો આપણી પાસે જે ધન હોય તે ધનની શુદ્ધિ માટે અથવા આપણી ધન પ્રત્યેની આસક્તિ નિર્મૂળ કરવા માટે ધનની સેવા કરવાની આપણને આજ્ઞા કરતા હોય છે, અને કેટલાકને આવી કોઈ આજ્ઞા નથી પણ કરતા. પ.પૂ. સાહેબદાદા આપણી આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ માટે જેની સાથે જેવી જરૂર હોય તેમ વર્તે છે. તેઓ કોઈને વટે, ધખે કે પ્રેમ કરે, તેની પાછળ એક જ હેતુ હોય છે, આપણા આત્માની ઉન્નતિ. સંતભગવંત સાહેબદાદા આપણા માટે માનવદેહે વિચરતું પ્રભુનું સ્વરૂપ છે. જેમ કોઈ સાકરનું નારિયેળ હોય, તેમાં બધું સાકરનું હોય છે તેમ સંતભગવંત સાહેબદાદાના જીવનની પ્રતિ પળ કેવળ ચૈતન્યલક્ષી હોય છે.

કોઈ પણ સંસ્થા કે મંદિરના વિકાસમાં ઘણીવાર સરકારી કલમોને કારણે નિર્ણય મળતા ન હોવાથી મંદિરનાં કાર્યોમાં વિલંબ થાય છે. હાલ છપૈયા મંદિર પરિસરમાં નૂતન બાંધકામનાં નિર્માણ થઈ રહ્યાં છે.

યુ.કે.નાં પ્રવીણાબહેન-રોહિતભાઈ મહેતાના સૌજન્યથી છપૈયાના જરૂરિયાતમંદ મુક્તોને રાહતસામગ્રીનાં વિતરણ

સમગ્ર પ્રોજેક્ટ જ્યારે પરિપૂર્ણ થશે ત્યારે છપૈયા મંદિરની શોભા અનેરી થઈ જશે. મંદિર પરિસરની બહારની જમીન પ્રાપ્ત કરવામાં જે કાંઈ અડચણ હતી તેના નિરાકરણ માટે તથા સરકારી પ્રક્રિયાના કારણે કાર્યમાં થતા વિલંબના નિરાકરણ માટે સંતભગવંત સાહેબદાદાએ શ્રીમતી આનંદીબહેનને વિનંતી-પ્રાર્થના કરી ત્યારે અનુભવાય કે, તેઓના હૃદયમાં છપૈયા મંદિરનો કેવો અદ્ભુત મહિમા છે ! છપૈયા મંદિર માટે શું ન થાય ! તેવી અકલ્પ્ય ભાવના સંતભગવંત સાહેબદાદા ધરાવે છે તેની અનુભૂતિનો સાક્ષાત્કાર આ યાત્રામાં સૌને થયો.

છપૈયા મંદિરમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્યસ્થાનમાં દર્શન-પ્રાર્થના કરવા માટેનું સમયપત્રક છે, છતાં સૌ યાત્રિકોના ભાવ જાણી છપૈયા મંદિરના મહંત પ.પૂ. દેવ સ્વામી અને કોઠારી પ.પૂ. વિષ્ણુ સ્વામીએ સૌ સંતો-ભક્તોને રાત્રિના મોડે સુધી અને વહેલી સવારે ધૂન-પ્રાર્થના કરવા માટે સુલભ કરી આપ્યાં, તેઓને વંદન છે !

સંતભગવંત સાહેબજીના છપૈયા નિવાસ દરમિયાન શ્રી ઠાકોરજીના સૌ ભક્તો, સંતો, યાત્રીઓ માટે થાળ-પ્રસાદની વ્યવસ્થા સાહેબજીની આજ્ઞાથી શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજની પ્રસન્નતાર્થે અનુપમ મિશન દ્વારા કરાઈ. સંતભગવંત સાહેબદાદાએ રાજભવનમાં એક વખત શ્રીમતી આનંદીબહેન સાથે વાતવાતમાં જાણ્યું કે, તેઓને દૂધપાક અને માલપુવા ભાવે છે. સંતભગવંત સાહેબદાદાએ આ વાત સાધુ પૂ. યજ્ઞેશદાસને કરી તો આનંદીબહેન છપૈયા પધાર્યા તે દિવસે તેઓએ દૂધપાક અને માલપુવાનો થાળ તૈયાર કરાવ્યો. વળી, તેઓએ એક દિવસ ખાસ એર કાર્ગો દ્વારા આણંદથી શ્રીખંડ અને આઈસ્ક્રીમ છપૈયા મંગાવી શ્રી ઠાકોરજીને તથા સૌ સંતો-ભક્તોને જમાડી સૌનો રાજીપો

પ્રાપ્ત કર્યો. સંતભગવંત પ.પૂ. સાહેબદાદાના નિજ સેવક સાધુ પૂ. અર્પિતદાસ અને સાધુ પૂ. શ્રેયસદાસ સાહેબદાદાને લખનૌથી છપૈયા અને છપૈયાથી બનારસ સુધીનો ગાડીનો પ્રવાસ સુખદાયી થાય તે હેતુથી હજારો કિલોમીટરની ગાડીની યાત્રા કરીને તેઓની અંગત સેવામાં લખનૌ પહોંચી ગયા. આ સૌ સંતોની સેવા-ભક્તિને વંદન છે !

સંતભગવંત સાહેબદાદાએ ખૂબ કૃપા કરીને આ યાત્રામાં સૌની સર્વ પ્રકારની સગવડ સચવાય તેવી સેવા ને વ્યવસ્થાઓ સંભાળી લે તેવા સંતો સાથે લીધા હતા. આ સંતોની સૂઝબૂઝને કારણે સમગ્ર યાત્રા દરમિયાન સૌ સંતો-હરિભક્તોની રહેવાની, જમવાની, દર્શન-પ્રાર્થના-ભજનની અદ્ભુત સેવાઓ શક્ય થઈ અને સૌ અત્યંત પ્રસન્ન થયાં. છપૈયામાં સૌ યાત્રિકોના મુખ ઉપર અવાર્ણનીય આનંદ હતો. જાણે જીવનનો એક અધ્યાય પૂર્ણ થયો અને નૂતન યુગનો પ્રારંભ થયો હોય તેવી અનુભૂતિ સૌનાં અંતરે છલકાતી હતી.

જ્યારે શ્રીમતી આનંદીબહેનના સ્વાગત-સન્માન સમારંભમાં સંતભગવંત સાહેબદાદાને હાર અર્પણ કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેઓએ તે હાર સૌ પ્રથમ છપૈયા મંદિરના મહંત પ.પૂ. દેવ સ્વામીને અર્પણ કર્યો. પ.પૂ. દેવ સ્વામી ઉંમરમાં સંતભગવંત સાહેબદાદાથી નાના છે, છતાં કેવળ સંબંધનો મહિમા સમજી ચરણસ્પર્શ કર્યા. પ.પૂ. સાહેબદાદા સ્વયં ગુણાતીત અવસ્થાના સંત છે, પ્રભુનું સ્વરૂપ છે તેથી આવી કોઈ બાબત તેઓની ગણતરીમાં આવતી નથી. પ.પૂ. સાહેબદાદામાં કેવળ શૂન્યભાવ, દાસત્વભાવનાં દર્શન કરી સહજ જ વંદન થઈ ગયાં. આ રીતે છપૈયાની તીર્થયાત્રા અદ્ભુત અને અલૌકિક બની રહી !

છપૈયામાં રાજ્યપાલશ્રીના સ્વાગત અર્થે યોજિત સભાનાં મંચદર્શન

છપૈયા મંદિર અને પરિસરનાં વિકાસકાર્ય માટે રાજ્યપાલશ્રી સાથે વિમર્શ અને માર્ગદર્શન

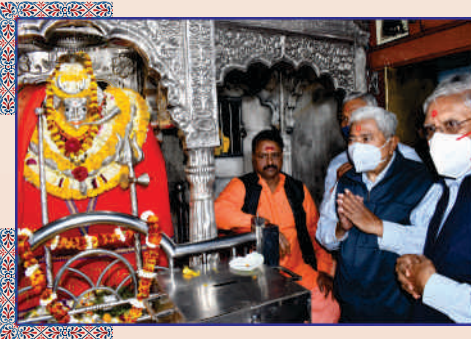
વિશ્વપ્રસિદ્ધ શ્રી કાશી વિશ્વનાથ મહાદેવ મંદિરના પ્રાંગણમાં સંતભગવંત સાહેબજીના સાંનિધ્યે તીર્થયાત્રી સંતોની દિવ્ય સ્મૃતિછબિ

તીર્થરાજ બનારસનાં સંસ્મરણો :

૧૭ ફેબ્રુઆરીના રોજ સંતભગવંત સાહેબજી સંતો, અક્ષરમુક્તોને લઈને વારાણસી પધાર્યા. બે દિવસનાં રોકાણ દરમિયાન સંતભગવંત સાહેબજીએ સૌને બ્રહ્માનંદ કરાવ્યો. ૧૭ ફેબ્રુઆરીના રોજ સદ્ગુરુ સંત પૂ. મનોજદાસજીના પ્રાગટ્યદિનની સભા યોજાઈ. તેઓના મહિમાનાં અપૂર્વ ગાન થયાં, જેને માણી સૌ ધન્ય થયાં. ૧૮ ફેબ્રુઆરીના રોજ સંતભગવંત સાહેબજી સાથે સૌ કાલભૈરવ મંદિરનાં દર્શનાર્થે પધાર્યા ત્યારે સંતભગવંત સાહેબજીએ સૌ વતી મૂર્તિની પૂજા કરી અને સેવાર્પણ કર્યાં. મંદિરના પૂજારીજીએ પ્રસન્ન થકા સાહેબજીને પ્રાસાદિક પુષ્પહાર અર્પણ કરી ધન્યતા વ્યક્ત કરી. ત્યારબાદ સૌ વિશ્વપ્રસિદ્ધ કાશીવિશ્વનાથ મહાદેવ મંદિરનાં દર્શનાર્થે પધાર્યા, જ્યાં સૌની સ્મૃતિ સાથે અભિષેક અર્પણ કરાયો. સાંજે વિશાળ નૌકામાં બિરાજમાન થઈ સાહેબજી સાથે સૌ સંતો-અક્ષરમુક્તો ગંગાજીનાં દર્શનાર્થે પધાર્યા. તે દરમિયાન મણિકર્ણિકા ઘાટ પર મંત્રપુષ્પાંજલિ કરી અ.નિ. સદ્ગુરુ સંત પૂ. પૂનમદાદાનાં અસ્થિપુષ્પ વિસર્જિત કરવામાં આવ્યાં. આ પ્રસંગે પૂ. મનોજદાસજીએ સંકલ્પ દ્વારા પ્રાર્થના

કરી કે, ‘અહીં જેનાં પણ અસ્થિવિસર્જન થાય તેને નવા જન્મે પ્રગટ પ્રભુનો યોગ પ્રાપ્ત થાય, કારણ કે અહીંયાં પૂ. પૂનમદાદા દિવ્ય સ્વરૂપે બિરાજમાન છે.’ રાત્રે સૌએ ઘાટ પર ગંગાજીને આરતી અર્પણ કરી. આવી અનેક અનુપમ સ્મૃતિઓ, અમાપ આશીર્વાદનું સુખ અને અમૂલ્ય દર્શનનો લહાવો માણી સૌ ધન્ય થયાં.

આખી યાત્રામાં અનેક દિવ્ય પ્રસંગોનાં દર્શન થયાં, જેમાં સંતભગવંત પ.પૂ. સાહેબદાદાની લખનૌ રાજભવનમાં પધરામણી થઈ અને તેઓ રાજભવનમાં રોકાયા તે શ્રીમતી આનંદીબહેનના અંતરના ઉમદા ભક્તિભાવનું પ્રતિબિંબ છે ! પ.પૂ. સાહેબદાદા રાજભવનમાં રોકાયા, હેલિકોપ્ટરમાં શ્રીમતી આનંદીબહેન સાથે છપૈયા પધાર્યા અને વિશેષ તો પ.પૂ. સાહેબદાદા માટે તેઓએ ખાસ હેલિકોપ્ટર લખનૌથી છપૈયા મોકલ્યું અને તેમાં પ.પૂ. સાહેબદાદા બનારસ પધાર્યા; તે દુન્યવી રીતે મોટપ છે, પણ સાચી મોટપ તો સાહેબદાદા ભગવાન સ્વામિનારાયણના દિવ્ય તત્ત્વના અખંડ ધારક ગુણાતીત સંત છે. છપૈયામાં જે ઘનશ્યામ મહારાજ પ્રગટ્યા, અક્ષરધામમાં જે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ બિરાજમાન છે તે જ

શ્રી કાલભૈરવ મંદિરે દર્શન-પ્રાર્થના

અ.નિ. સદ્ગુરુ સંત પૂ. પૂનમદાદાનાં અસ્થિપુષ્પ વિસર્જન-પ્રાર્થના

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ આજે આપણને સંતભગવંત પરમ પૂજ્ય સાહેબદાદાના ગુણાતીત સંતસ્વરૂપમાં પ્રાપ્ત થયા છે; આવો મહિમાનો પરમ ભાવ સૌનાં અંતરમાં અખંડ વિલસી રહે તેવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ ! ◆

(અમીબહેન (અમદાવાદ) તથા સાધુ પૂ. પંકજદાસના અહેવાલ પરથી સંકલિત)

संतलगवंत साहेबजणी ६९ माहात्म्यसभर वाली सदा...

१५ फेब्रुआरी २०२२, स्वागतसभामां माहात्म्यगान
भगवान श्री स्वामिनारायण प्रागट्यस्थान, महातीर्थ छपैयाधाम, उत्तरप्रदेश

अहुत पुशी का दिन है आज. स्वामिनारायण भगवान का प्रागट्यस्थान - तीर्थों का भी तीर्थ, उनके दर्शन का सौभाग्य माननीय गवर्नर श्री परम पूज्य आनंदीबहेनके सांनिध्य में हम सबको प्राप्त हुआ. कितने भाग्यशाली है हम सब !

आज अहुत आनंद का दिन इस लिये है कि, हम सबका भाव था कि, ब्रह्मज्योति में अपने मंदिरकी मूर्तियोंकी प्राणप्रतिष्ठा हो गई, कणश स्थापित हो गये. चार साल पहलेले हम सब यहां आये थे. तब यहां जो बैठे है - हमारे बारीन्द्रभाई, योगेन्द्रभाई, शंकरभाई, गोविंदभाई, विजयकुमार, भावेश, डॉ. जितुभाई, जगतभाई, बिमल शेट, च्यंबकभाई सबने प्रार्थना कीके आपके साथ प्रागट्यस्थान में घनश्याम महाराज की मूर्ति के सामने संकल्प करना है कि, हमारे ब्रह्मज्योति के म्पस में शिबरबद्ध मंदिर बनाना है. हमने बोला कि, वहां मंदिर तो है जो हम सबको भा गया है और मूर्तियोंके साथ सबको लगाव भी हो गया है. लेकिन पतरे के शेर का मंदिर बना था इस लिये यह भक्तोने बोला कि, अमेरिकामें शिबरबद्ध मंदिर बना, लंडन में बना, बोम्बे में, सुरत में, अमदावाद, वेमार सब जगह मंदिर बनें, लेकिन हमारे अनुपम मिशनके हेउ क्वार्टर भोगरी में शिबरबद्ध मंदिर नहि है. तो हम सबकी प्वाइश है कि, वहां बडा शिबरबद्ध मंदिर बने. हम सब उनके लिये समर्पित होंगे. कोई भी कामकाज हो तो हम आपके साथमें रहेंगे और प्रभु प्रसन्नता प्राप्त करेंगे.

हमने सोचा कि, यह प्रभु का प्रागट्यस्थान है, और भक्तो में प्रभु बोल रहे हैं, हम को तो प्रभु के काम करने में निमित्त बनना है तो सबने यहां संकल्प किया. और जो धम्पोसिबल टास्क था वो प्रभु कृपासे दो ही साल में मंदिर कम्पलीट हो गया. जिन्होंने बोला था वो तो समर्पित है ही, लेकिन पूरे विश्वभर में जो भक्तलोग है वह सबके समर्पित भाव से दो ही साल में अहुत बडा मंदिर बडा हो गया और कणश भी स्थापित हो गये.

कणश महोत्सव में आनंदीबहेन पधारे थे. उस समय आनंदीबहेन बोले थे कि, मुझे छपैया दर्शन करनेको जाना है, आप सब आइये. हमने सोचा कि, भगवान ही हम सबको उनके द्वारा बुला रहे है. तो दर्शन को आने के लिये हमने तय किया. आनंदीबहेन तो वयनपालक हैं, जो बोलते हैं वो करते हैं. उन्होंने बोला था कि, मैं आऊंगी, तो आज आये हैं. वो कितने कार्यरत हैं, यहां आने से पहलेले जब हम राजभवन में दो दिन ठहरें तब देखा. आम तौर पर हमको भगज पर टेन्शन रहेता है कि, हमें राजभवन में गवर्नर के वहां रहना है तो कुछ डिसिप्लिन में रहना पडेगा. लेकिन बहेन का ज्वन हमने देखा. गवर्नर होते हुअे भी सबके साथ इतने मिकस हो गये थे कि, हमको लगा ही नहि कि, हम सब राजभवन में

रहते हैं और गवर्नर के साथ ठिठते-बैठते हैं, भाते-पीते हैं. धतना ભક્તિભાવ બહેનકે જીવન મેં નજદીક સે દેખને કો મિલા. કિતના સરલ સાદા જીવન હૈ... લૈકિન કાર્યરત બહુત હૈ. ઢાઈ સાલ સે ઉત્તર પ્રદેશ મેં રહકર ચિલ્ડ્રન્સ કે લિયે, બહેનોં કે લિયે, ડિસેબલ લડકે-લડકિયોંકે લિયે બહુત કામ કર રહે હૈ.

બહેનજીને આકર પૂરે રાજભવનકી શકલ બદલ ડાલી. યહ સબ દેખકર લગા કિ, કિતને કિએટિવ કાર્ય ઉનકે દ્વારા હો રહે હૈ. ઇતની સાઈલન્ટ રહતે કાર્ય કરતે હૈ કિ, કિસીકો માલૂમ ભી ના પડે. બહેન મેં ઇતની કાર્યશક્તિ હૈ, સાથમેં પ્રભુ કે પ્રતિ પ્રેમ હૈ, ભક્તિ હૈ. ઉનકે સાથ રહતે હમેં યહ ભક્તિ કા ભી અલગ સા દર્શન કરને કા મૌકા પ્રાપ્ત હુઆ. ઇસકા હમેં બહુત આનંદ આયા.

ઉનકે સાથ અશોકભાઈ ઓર ગીતાબહેન ભી ઐસે હૈ. રાજભવન મેં એક કુટુંબ જૈસા વાતાવરણ લગા. રાજભવન મેં જો લોગ મિલે, વહ લોગ બતાતે થે કે, વૈસે તો બહેન ખુશ રહતે હૈ, પર આપ સબ ભક્ત લોગોંકે સાથ રહકર બહેન યહ ચાર દિનસે બહુત ખુશ હૈ. યહ દિખાતા હૈ કિ, ભક્તોંકે સાથ ભક્તિ કરને મેં ભીતર સે જો આનંદ આતા હૈ વહ ભગવાનકે પૂર્વજન્મકે આત્મા હોતે હૈ, પુણ્યશાળી આત્મા હોતે હૈ.

કંઈ સાલોં સે અયોધ્યા મંદિર કે કામકાજ કી મૂવમેન્ટ ચલ રહી થી. બહેન ગવર્નર બને ઉસકે બાદ હમારે પી.એમ. નરેન્દ્રભાઈ ઓર બહેનકે સાંનિધ્ય મેં અયોધ્યા મંદિર કા ખાતમુહૂર્તહુઆ. ઓર કાશી વિશ્વનાથ મંદિર કા પૂરા રિનોવેશન હો ગયા, પરિસર બહુત અરઘા હો ગયા. યહ ભી બહેન કે કાર્યકાલ મેં હુઆ. બહેન કિતને પુણ્યશાળી ઓર પ્રભુકે કિતને કૃપાવાન આત્મા હૈ! યહ દો ઇવેન્ટ કો સોચેં તો લગતા હૈ કિ, ભગવાન બહુત રાજી હૈ. બહેન કી ભીતર કી ભક્તિ કા દર્શન કરકે બહુત આનંદ આયા.

મુઝે યાદ આતા હૈ, સ્વામિનારાયણ ભગવાન જબ પ્રગટ થે, તબ બ્રિટિશ રુલ કે ટાઈમ પર મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાત, સિંઘ યહ પૂરા ઓરિયા વેસ્ટર્ન પ્રોવિન્સ કહા જાતા થા. ઉસકે ગવર્નર સર માલકમ થે. માલકમસાહેબ કો પાદરીયોં કી ઓર સે, રેવન્યૂ ડિપાર્ટમેન્ટ કી ઓર સે, પુલીસ કી ઓર સે રિપોર્ટ મિલે કિ, ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્ર મેં એક ઐસે સાધુ ઘુમતે હૈ જિન્હોંને થોડે સાલ મેં પૂરે માનવ જીવન કો બદલ દિયા હૈ. રેવન્યૂ જ્યાદા મિલતી હૈ, ડિસિપ્લિન જ્યાદા આઈ હૈ, કુસંગ-વ્યસન કમ હોને લગેં હૈ. તબ સર માલકમને સોચા કિ, ભારતવર્ષ મેં હજારોં સાધુ-સંતોં હૈ, ઐશ્વર્ય-પ્રતાપ, રિદ્ધિ-સિદ્ધિ-ચમત્કાર ઉનકે દ્વારા બહુત હોતે રહતે હૈ. લેકિન માનવ કો જો માનવ બનાતે હૈ, સહી રૂપ મેં ઉનકો જીના સિખાતે હૈ વહ સ્વયં પ્રભુ હૈ. પ્રકૃતિ ઓર સ્વભાવ રહિત બનાને કા કામ પ્રભુ કી શક્તિ હો તો હી શક્ય હૈ. તો સહજાનંદ સ્વામી સ્વયં પ્રભુ હી હોંગે. તો વો ભગવાન હૈ. તો મેરા માનવજીવન કા કર્તવ્ય હૈ કિ, ઉનકે દર્શન કરકે મેં કલ્યાણ કા અધિકારી બન જાઉં.

ભક્તોં કે સાથ
ભક્તિ કરને મેં
જિનકો
ભીતર સે
આનંદ આતા હૈ
વહ ભગવાન કે
પૂર્વ જન્મ કે
આત્મા હોતે હૈ,
પુણ્યશાળી
આત્મા હોતે હૈ.

श्री स्वामिनारायण भगवान गवर्नरश्री माल्कम साहेब की प्रार्थना से संतो के साथ राजकोट पधारें. सर माल्कमने उनको तोपों की सलाभी दे कर भव्य स्वागत किया. अपनी कोठी में स्वामिनारायण भगवान की पधरामणी करवाएँ. स्वामिनारायण भगवानने उस टाईम कई भेट-सौगाद के साथ भुदने लिपी 'शिक्षापत्री' उनको भेंट दी. सर माल्कमने 'शिक्षापत्री' अपने पास रणी. और रिटायर्ड होकर जब लंडन वापस गये तब साथ में लेकर गये. उनहोंने सोया कि, मैं तो भगवान का माहात्म्य समजता हूं, पर पीछे जो जनरेशन आयेगी वह भी यह माहात्म्य समजे इसलिये उनहोंने ऑक्सफर्ड युनिवर्सिटी को भत लिभकर 'शिक्षापत्री' दी. उनहोंने लिभा कि, यह ग्रंथ छोटा लगता है, लेकिन महान पुरुषने लिभा है, वो महान पुरुष की ओर से मुझे भेंट मिला है. भविष्य में उनके विश्वव्यापी धतने शिष्यमंडल होंगे कि, इस पुस्तक के दर्शन करने के लिये लाईन लगेंगीं. तो आज ऑक्सफर्ड युनिवर्सिटी में ऑपोईन्टमेन्ट लिये बिना 'शिक्षापत्री' के दर्शन करने नहि मिलते हैं.

उस टाईम सर माल्कम गवर्नर थे, जैसा ही आज प्रसंग बना है, हमारे उत्तरप्रदेश के गवर्नरसाहब भुद छपैया स्वामिनारायण भगवान के दर्शन करने के लिये आये हैं. यह प्रसंग से मैं बहुत भुश हूं कि, भडेनने भुद कहा कि, जब से उत्तर प्रदेश के गवर्नर के रूप में मुझे आना हुआ तबसे मेरी भ्वाइशथी कि, छपैया का दर्शन करना है. यह बात बताती है कि, भडेनज कितने भे आत्मा हैं, कितने भाव्यशाली हैं ! पूर्वजन्मके प्रभुके संबंधवालें ही हैं.

तो भडेन आज आप यहां आये हों, हम मंदिर परिसर के संतो-भक्तो और तीर्थयात्रीओ सब बहुत भुश है. हमारे संत लोग, छपैया मंदिर के संतों, धधर के सब कार्यकर्ताओं, छपैया और आसपास के गांवों के लोगों को बहुत बहुत भुशी है, सबकी ओर से हम आपका बहुत बहुत प्रेम से स्वागत करते हैं.

हमारे सब भक्तजन गुजरात से धतने भाव से दर्शन के लिये आये हैं. आचार्य महाराज, धर्मकुण और जहां स्वयं धनश्याम महाराज प्रगत हुआ जैसे महान तीर्थ में दर्शन करने का आपके साथ हम सबको मौका मिला तो हम सब धन्यभागी हैं.

तो आप हम सबको आशीर्वाद दो - आपकी भीतर में जो भक्ति है, आप गवर्नर हो फिर भी भीतर से आप में जो विनम्रता है, निर्मानीत्व है वह हम सब में जयादा बढ़ती रहे. औ यह मंदिर परिसर के विकास में बिना कहे आपकी ओर से पूरा साथ-सहकार मिलता ही रहेगा, आप हमारे साथ है यह जान के सबको बहुत भुशी और आनंद है. सबकी ओर से फिर से आपका भूभ भूभ धन्यवाद, आपका आभार. आप आशीर्वाद प्रदान करें जैसी हमारी सबकी ओर से आपको प्रार्थना !

मानव को
जो मानव बनाते हैं,
सही रूप में
उनको ज्ञान सिखाते है
वह स्वयं प्रभु है.
प्रकृति और
स्वभाव रहित
जनाने का काम प्रभु
की शक्ति हो तो ही
शक्य है.

**સાહેબજી પ્રાગટ્યપર્વે...
આનંદ... સહજાનંદ !**

સર્વસ્વ મારું જે માન્યું
તે તું સ્વીકારી લે !
નિષ્કામ બનાવી
નિરાકાર કરી દે !
પ્રાર્થના થતાં... ચિંતન ચાલ્યું
મારું - અમારું સર્વસ્વ શું ?
'હું' - અહું તે સૌથી વ્હાલું
તે તું સ્વીકારી લે.
સાચા હૃદયથી માગ્યું
તે સ્વીકાર્યું છે
આપે તે માન્યું
તો આ સર્વ આપનાં
તે સૌનું દાસત્વ સ્વીકાર્યું
'સ્વામિનારાયણ' સૌ માથાના મુગટ
તે સૌ દિવ્ય તે મનાયું.
સર્વમાં આપ જ પ્રેરક
સૌને આપ જ વરતાવો
તે સ્વીકાર્યું...
સહજ દિવ્ય મનાવ્યું.
સર્વને મળતાં... દિવ્ય છે
તો તત્કાળ નમી દેવાયું.

સૌ મોટાં... આપનાં જ સ્વરૂપો
તેઓ પ્રતિ પ્રેમ છલકાય છે
સહજ વંદન થાય છે
નિર્દોષ મનાય છે
અંતરે હાશ ! અનુભવાય છે
શ્રીજી સ્વામી સ્વરૂપ યોગી
યોગીસ્વરૂપ હે સાહેબજી ! આપ
આપનાં જ આ સ્વરૂપો
તે માનતાં સહજાનંદ ! સહજાનંદ !
બીજી પ્રાર્થના...!
નિષ્કામ બનાવી...
નિરાકાર કરી દે !
કામના એક તને રાજી કરવાની
તારાં સૌ સાથે દાસભાવે વર્તાય
બિનશરતી દાસત્વ...
કોઈની પાસે કોઈ અપેક્ષા નહિ
સૌ તારાં...
તારી કૃપાનાં યશભાગી
સૌ તને ચાહે...
તું સૌ પર આશિષ વરસાવે
તે સૌ બહુ મોટાં

તેઓ પ્રતિ કેવલ પ્રેમભાવ
સૌ પ્રતિ કેવલ દિવ્યભાવ
તે થયું છે... તો હાશ !
નથી થયું તો કરી જ લેવા નિર્ધાર
મહિમા સમજવાની ઝીણી ઝીણી કસર
આપ મળ્યા... તો કસર ટાળી જ લેવી
તે વિચારે વાણી ને વર્તન... સૌ સાથે...
તો આપ રાજી રાજી રાજી !!!
પ્રતિપળ આ જાગ્રતતાથી જીવવા બળ દે
હું ટળે હરિ ઢૂંકડા...
હું ટળે હરિમાં એકાકાર
હું નથી જ... શૂન્ય છું
અસ્તિત્વ નથી... આપમાં વિલીન
આપનાં આ સૌમાં વિલીન
તે નિરાકાર... આપમાં તદાકાર
હે દયાળુ સાહેબદાદા !
માગ્યું તે મળશે જ
અમને સૌને મળશે... જ
તે ભાવે... પ્રાગટ્યપર્વે...
આનંદ... સહજાનંદ !
તું રાજી છું જ...
તેવા ભાવે અનંત વંદન !

**સાધુ હૃદયની
પ્રાર્થનાગંગા**

સાધુ શીખાવેલા વ્યસ્વામિનારાયણ.

૨૪.૨.૨૦૨૨, સાહેબ પ્રાગટ્યમંગલ નિમિત્તે.

In the Footsteps of the Divine

An Epic Yatra to
Lucknow –
Chhapaiya – Varanasi

12 – 19 February 2022

As the golden kalashes were raised to take their place on the shikhars, it could be said that the Nutan Mandir was finally complete on the sacred day of Poshhi Poonam this year in January 2022. The Nutan Mandir journey had begun in Chhapaiya on the divine soils of Maharaj's birthplace with a *sankalp* made by Pujya Dr Jitubhai, Pujya Barindrabhai, Pujya Vijaybhai, Pujya Govindbhai and Pujya Mukeshbhai Kadhiwala in the divine presence of Guruhari Sahebji. Now that the mandir was complete, Guruhari Sahebji wanted the ultimate completion to take place at Chhapaiya with an offering of gratitude at Shri Thakorji's lotus feet, in the place where it had all started! After the Kalash Mahotsav a *yatra* had been planned, but was postponed due to Covid. In the midst of all of that it had also been Guruhari Sahebji's strong wish to bring Hon'ble Pujya Anandiben to Chhapaiya ever since she became the Governor of Uttar Pradesh.

Arrival and
Mantra
Pushpanjali at
entrance of
Raj Bhavan

Lucknow Memoirs

Guruhari Sahebji's *sankalp* was met with Hon'ble Pujya Anandiben's own wish to visit Chhapaiyadham. She had wanted to visit since becoming Governor but had not been able to and mentioned to Guruhari Sahebji to go together. It was at the behest of Hon'ble Pujya Anandiben's wish that the *yatra* to Chhapaiya was arranged at extremely short notice! Hon'ble Pujya Anandiben invited Pujya Binduba, Pujya Barindrabhai, Pujya Surendrabhai and Pujya Bhaviniben as her guests to

the Raj Bhavan, and told them they must bring Guruhari Sahebji with them! It was her deep wish to have Guruhari Sahebji's *padhramani* at the Raj Bhavan and therefore two days prior to going to Chhapaiya, Guruhari Sahebji, Param Pujya Shantidada, a few Santo and bhakto arrived at the Raj Bhavan in Lucknow on the night of 12 February 2022. It was Ekadashi and by the time we reached the Raj Bhavan it was 9.30pm. Hon'ble Pujya Anandiben was waiting for Guruhari Sahebji at the grand entrance of the Raj Bhavan, which was lit with candles and warmly welcomed everyone. The corridors of the Bhavan were lined with a red carpet welcome for Guruhari Sahebji.

According to her stature, the magnitude of the work she does and the politicians and people that she has to interact with, her demeanour is very serious. She is a powerful woman who speaks less and lets her work speak for her. But over the two days stay at the Raj Bhavan, the *darshan* that everyone had was of a *bhakt* with such intensely deep devotion in her heart. Hon'ble Pujya Anandiben honoured Guruhari Sahebji's presence in every moment. Just as we read in the epics of the Ramayana or the Mahabharat, the honour and respect with which kings

Guruhari Sahebji with Pujya Anandiben in the
gardens of the Raj Bhavan, Lucknow

would welcome Santo, was the way in which Pujya Anandiben welcomed Guruhari Sahebji. She spent every moment outside of her work schedule with Guruhari Sahebji and Santo.

It was learned that whenever any official guests would stay at the Bhavan, of which there would be ministers, ambassadors etc., Hon'ble Pujya Anandiben would take one meal with them during their entire stay. But here, in the presence of Sahebji, Hon'ble Pujya Anandiben took every meal- breakfast, lunch, tea-time and dinner with the whole group! The staff were so surprised. They had never experienced this before. Pujya Binduben also mentioned how Hon'ble Pujya Anandiben went to such great lengths to check that everything was in order in Guruhari Sahebji's room. This was sheer devotion. There were so many staff, but she took the time and personal care to ensure that everything was in order. This is something she does only when the President or Prime Minister come to the Bhavan, meaning for those that hold the highest political stature. Here she showed her recognition of Guruhari Sahebji holding the highest spiritual stature and offered her devotion in this silent way. She could have easily given orders and had it done, but in an unseen way expressed love and devotion.

There would be a special seat for the Governor in every room of the building, but wherever Guruhari Sahebji was, Hon'ble Pujya Anandiben would offer the Governor's seat and make Guruhari Sahebji sit on it, affording him the highest respect. While Guruhari Sahebji would pray for Pujya Anandiben to sit in the centre, she would not look towards him and instead sit on the side. The mutual respect was moving. When we think about it, Pujya Anandiben has met Sahebji in person only a few times but as astute as she is in social and political affairs, she was just as astute spiritually and was not only able to separate the two but able to recognise a true Sant even though he does not wear the saffron robes. From having met him only a few times, the heart of a *bhakt* that resides in the being of the Governor recognised the Sant.

While at the Raj Bhavan, for the first time in history a sabha was arranged whereby Hon'ble Pujya Anandiben invited all of her staff. There were 500 strong! For the first time, there was discourse and talk of God. All of the staff were so pleased and felt blessed to have this *darshan* and association. Hon'ble Pujya Anandiben said she would not speak as she wanted them to have the *darshan* and blessings of Santo. However, once Guruhari Sahebji gave his blessings, Hon'ble Pujya Anandiben asked for the microphone. Amongst many things one of the main things that came across in her address to the staff was that, 'you have all had *darshan* of Guruji Sahebji and he has given exceptional blessings. If you think about this and after having thought about it apply it in your lives, then you will all become content and fulfilled in your lives.'

Hon'ble Pujya Anandiben also arranged for all of the staff's children to have darshan and blessings from Guruhari Sahebji later that day after having arranged tea-time in the grounds of the Bhavan. All the children received prasada from Guruhari Sahebji and He spoke to them of the importance of prayer, and to keep Hon'ble Pujya Anandiben as their role model.

As the Governor – Pujya Anandiben's day is planned from minute to minute, with countless meetings and official engagements. Her mealtimes too are fixed. However, the spiritual understanding she had was like that which Pujya H.M. Patel had displayed when

Guruhari Sahebji's morning puja at the Raj Bhavan

Brahmaswaroop Yogiji Maharaj came to Vidyanagar. A sabha had been arranged and Pujya H.M.Patel was the chief guest. Pujya H.M. Patel was known for his strict punctuality and none of the staff could get away with being even one minute late. He arrived for the sabha but Yogiji Maharaj was delayed. He spoke to the students, but the Principal was getting extremely restless about keeping Pujya H.M. Patel waiting and sharply told Sahebji to tell H.M.Patel that he could go home and someone would come to call him when Yogiji Maharaj arrived. Sahebji went to tell H.M. Patel but his answer was profound. He said, 'Yogiji Maharaj is not late; whatever time He arrives is the perfect time. I am very strict about punctuality when it comes to staff, because they are being paid for each minute, whereas a Sant like Yogiji Maharaj lives for God and his life is in service to others so he has to attend to so many. Whatever time he comes is the right time!'

Hon'ble Pujya Anandiben also displayed such elevated and noble understanding. Whatever time Guruhari Sahebji and the group would be ready for dinner was the time that she would adjust to. Her set mealtimes were left to one side. It showed the great *mahatmya* she held in her heart for Guruhari Sahebji and for Santo. The *darshan* we had was of an extremely powerful lady who was humble and flexible before Santo, and with no ego whatsoever with respect to her position or status. It was left for us to bow to her even greater status as such an elevated bhakt.

On the second evening, after dinner, everyone sat together and bhajans were sung by Sadhu Pujya Utpaldasji and Pujya Ashokdasji. The environment was divine. Guruhari Sahebji was to leave the Raj Bhavan the next morning, on the 14th of February but Hon'ble Pujya Anandiben requested Guruhari Sahebji to stay for one more day together with Pujya Barindrabhai – Binduben, Pujya Surendrabhai – Bhaviniben and to travel with her to Chhapaiya by helicopter on the morning of 15th February. Guruhari Sahebji humbly declined and asked Pujya Anandiben if it was ok to take leave, because he wanted to ensure all the arrangements were in order for her

welcome. Pujya Anandiben said the others could take care of that but eventually Sahebji asked for her leave. One of the things Hon'ble Pujya Anandiben said quietly was, 'atleast give us the chance for this seva.' She wanted to offer that seva, that was her immense *bhav*.

Later that night Guruhari Sahebji found out that Pujya Anandiben had cancelled the helicopter as Sahebji was not going to travel with them, and that she herself would travel by car on 15th February. Knowing Hon'ble Pujya Anandiben to be so busy, having so much work on her plate, Guruhari Sahebji felt it would be wrong for her to spend a total of 8 to 10 hours of her precious time in the car for the trip to Chhapaiya and back and therefore changed his own plans. Guruhari Sahebji therefore extended his stay at the Raj Bhavan by one more day as Pujya Anandiben had wished.

On the morning of the 14th, after breakfast, a padhramani had been arranged for Guruhari Sahebji and the whole group, to the home of a dynamic mukt-raj, Pujya Ratna-Sanjay, who is Inspector General of the Purnia Range, responsible for security across the Indo-Nepal border. Guruhari Sahebji and the whole group of Santo and devotees were welcomed with immense warmth. Prayers and shlokas were sung, followed by breakfast, whereby the numerous items offered were laid out with such love, which everyone took together in the garden. Pujya Ratna-Sanjay's family, his officers and the Joint-Commissioner of Police, Law and Order – Pujya Piyush Mordia and others were all present and had the opportunity to have *darshan* and speak with Guruhari Sahebji. After this, one group of Santo and bhakto left for Chhapaiya, and Guruhari Sahebji with a small group stayed back one extra day.

During that extra day, Guruhari Sahebji met all the staff that had wanted to meet him one to one, with their questions. It was an extraordinary day, whereby they all received the divine association of pragat Guruhari Sahebji. It was a divine reconnecting of souls to their source. There were so many officers who expressed their joy and their fulfilment. Guruhari Sahebji gave each of them the *murti* which Bapa had blessed him with many years ago.

Grand welcome of Guruhari Sahebji and Pujya Anandiben at Chhapaiya-Dham

Shri Chhapaiya-Dham Yatra

On the morning of 15 February, all Santo and bhakto eagerly waited in Chhapaiya to welcome Guruhari Sahebji and Hon'ble Pujya Anandiben. A carpet had been laid out leading to the mandir, and under Sadhu's Pujya Yagneshdasji, Pujya Pankajdasji and Pujya Utpaldasji's care, all arrangements were carried out beautifully and Guruhari Sahebji and Hon'ble Pujya Anandiben were welcomed with pomp and ceremony. Guruhari Sahebji and Hon'ble Pujya Anandiben together with a small group, were taken into both mandirs and into Shri Ghanshyam Maharaj's *pragatya-sthaan* for *darshan*. After that group photos were taken on the steps of the mandir, before proceeding into the sabha-khand, where Guruhari Sahebji

gave his blessings and Hon'ble Pujya Anandiben gave a moving speech describing the joy she felt upon having *darshan* in Chhapaiya.

Guruhari Sahebji's deep wish to bring Hon'ble Pujya Anandiben to Chhapaiya was so that she may have *darshan* and also so that whatever problems the mandir was facing could be solved! Guruhari Sahebji's vision and work has never been just for his own organisation or bhakto. One of the hallmarks of such a Brahmaswaroop is his magnanimity; his deep wish for the well-being and progress of all humankind! And this was certainly *darshan* of this. Guruhari Sahebji had harbored this wish to alleviate whatever problems were being faced by the Santo and trustees at the *pragatya-sthaan* of our Ishta-

Darshan at Shri Ghanshyam Maharaj's Pragatyasthaan, Chhapaiya

P. Varshaben-P. Amiben honouring Pujya Anandiben

P. Shrutiben-P. Bhavishaben honouring Pujya Anandiben

P. Jayeshdasji & P. Himat Swami offering murti to Pujya Anandiben

Offering of murti to Guruhari Sahebji by Chhapaiya Mandir

Dev. A meeting was held after lunch prasad with Hon'ble Pujya Anandiben and true to her nature, she was quick at assessing the whole situation and immediately set to work. She herself scanned the reports and personally visited the sites in question. Upon her return to Lucknow – on that very same day, she assigned the work to bring about the solutions required! The Mahant of Chhapaiyadham - Param Pujya Dev Swami, Santo and Trustees were so deeply pleased and expressed their gratitude to Guruhari Sahebji.

After this, the two days spent in Chhapaiya continued to be soaked in divinity. All Santo and bhakto did not let a second go to waste! The eagerness and enthusiasm for dhun, bhajan, prarthana and seva was overwhelming. Sadhu Pujya Yagneshdasji asked for permission so that the *pragatya-sthaan* mandir could be opened earlier in the morning and closed later at night! All of the Santo and parshads were so co-operative and made it all possible for the group. Therefore the mandir would be open at 4.30am and Santo and bhakto would be present to start dhun at that time! After which they would attend the three aartis, one after another and then bhakto would head to Narayan Saravor, the sacred place where Ghanshyam Maharaj would bathe. There, after pradakshina and dhun, bhakto would take breakfast. The entire day would be filled in this way, followed by visits to the sacred sites of Ghanshyam Maharaj's *baal-leela* and sabha in the evening.

Guruhari Sahebji says that many people do satsang but question why they do not experience joy. To experience that ultimate joy of satsang there has to be *mahatmya*, such that *samp*, *suhrad-bhav* and *ekta* happens naturally,

Guruhari Sahebji with Mahant Pujya Dev Swami & Kothari Pujya Vishnu Swami

as bhakto are able to positively perceive divinity in everyone and everything around them. The time in Chhapaiya showed what an epic inner *yatra* has happened by Guruhari Sahebji's grace, not only at everyone's personal level but at a collective level! The kitchens and dining rooms were such that by our standards, one would not choose to sit or stand there. However, even though everyone could see this, not a single person made note of it; not a single person passed any remark with regards to this or for that matter any of the facilities etc.! Rather, bhakto collectively got to work and carried out the seva of cleaning the halls, the utensils and the kitchens. There was such positivity! No-one saw any fault, but only looked towards how to get everything in order! What an immense journey Guruhari Sahebji has carried us all through. He has made it all happen at an internal level without us even knowing it. Through Guruhari Sahebji's divine words, divine actions and continuous nurturing of all bhakto, he has transformed us such that positive perception becomes natural in our lives. He continues to nourish and nurture us in this way, and this pilgrimage to Chhapaiya allowed us to have *darshan* of the epic soul pilgrimage that he has taken us on and continues to.

Guruhari Sahebji wanted to offer gratitude to Shri Thakorji for bringing the *Sankalp* of the nutan mandir to fruition and therefore was laden with gifts for Shri Thakorji! A large set of silver plate, bowls, spoon, cup together with a silver *aarti* and monetary seva from bhakto, were all offered at Shri Thakorji's lotus feet and were used in *seva* of Shri Thakorji that very same day.

Guruhari Sahebji has always said to us to sing *mahima* and *goon-gaan* and takes every opportunity for bhakto to do this. On the night of 16th February, experiences were shared by Pujya Ashishbhai, P. Dr Amiben, P. Dr Jitubhai and P.Chhayaben. On the morning of 17th February, Guruhari Sahebji sat outside with all bhakto and gave exceptional *darshan* with *goshti*! One point that Dada made was never stick to just one thing. If you are doing dhun, do not only keep doing dhun, or if you do seva, do not stick to only seva. It is through *katha-varta* that *mahatmya* increases and when *mahatmya* increases, the joy one gains from doing seva increases. By carrying out seva with *mahatmya*, one earns the *prasannata* of God and the Satpurush and this *prasannata* lifts you. When you are lifted you are more clearly able to see the good and bad in others. However, if you look at the bad, then you fall again. To see only the good, the soul needs strength and that strength comes from dhun! Therefore, one must do all three.

Later at 10.30am, there was a final official sabha in which Guruhari Sahebji wished to take blessings from Pujya Dev Swami and Pujya Mota Swami. Guruhari Sahebji's complete divine love and *dasatva* were so clear to see. Even during Pujya Anandiben's sabha, when Guruhari Sahebji was about to be garlanded – he did not allow it and rather took the large garland, walked across the stage and placed it upon Pujya Dev Swami's neck. This is *darshan* we have had so many times; a complete state of zeroness. Pujya Dev Swami too reciprocated the mutual love, respect and affection, saying he felt such peace having Pujya Sahebji's *darshan*.

Hon'ble Pujya Anandiben delivering speech

Guruhari Sahebji showering blessings

Guruhari Sahebji with Santo at Kashi Vishwanath mandir, Varanasi

Guruhari Sahebji's padhramani in Varanasi

Guruhari Sahebji then departed for Varanasi. Guruhari Sahebji was to travel by car, but again Hon'ble Pujya Anandiben grabbed the opportunity for seva and sent a helicopter. There were so many policemen and officers all of a sudden at the mandir that Guruhari Sahebji thought some important official must be arriving. He asked and was told that it was because he was departing from Chhapaiya! Arriving in Varanasi, there were also two pilot cars with

officers to ensure smooth travel, *darshan* and overall trip. One had been arranged by Hon'ble Pujya Anandiben and the other by IG Pujya Ratna-Sanjay, who sent commandos and his own bodyguard to be with Guruhari Sahebji throughout the trip. Without their help, *darshan* at the Kaal-Bhairav mandir and at the Kashi-Vishwanath mandir would have been difficult as there were large crowds and it would have taken waiting for a whole day just to enter.

The crowd at the Kaal-Bhairav mandir was immense, but the officers took Guruhari Sahebji in and once there the mandir doors were shut. Guruhari Sahebji stood with his two hands in the prayer position in front of the *murti* and the *poojari* asked Sahebji and the others to repeat the *Sankalp* after him. The *poojari* then asked Guruhari Sahebji to come forward and bow to the *murti*, which Guruhari Sahebji did by placing his head at the feet of the *murti*. Again the *poojari* called Guruhari Sahebji and then offered *poojan* and a *garland*. After this the *poojari* pulled Guruhari Sahebji forward bringing his head low and gave two *dhabba* and blessings to Sahebji. Sahebji is our Guruhari and yet his humility and *dasatva* are beyond compare. It was *darshan* of his Gunatit state, and following

Guruhari Sahebji at Kaal Bhairav Mandir, Varanasi

Guruhari Sahebji showering blessings in sabha at Clarks Hotel

that Guruhari Sahebji asked Pujya Anoopambhai to give whatever was in his pocket as seva. It was an opportunity for us to have *darshan* of Guruhari Sahebji's state of being.

This was followed by *darshan* at the Kashi-Vishwanath mandir, whereby again due to the officers presence and influence, *darshan* was facilitated quickly and Guruhari Sahebji there too was taken into the inner sanctum to offer abhishek and *pooja*. In the evening the whole group went with Guruhari Sahebji to have *darshan* of Gangaji aarti. Two large boats had been booked by Pujya Ratna-Sanjay, and the journey over the Ganges was filled with utmost peace, in the divine presence of Guruhari Sahebji, Pujya Shantidada and Pujya Manojdasji. A wonderful happening took place as some of the *asthi-pushp* of Sadguru Sant Param Pujya Poonamdada had been brought there, and as

the boat approached the auspicious Manikarnika Ghat, Pujya Manojdasji and Santo sang shloks, performed mantra-pushpanjali and repeated the divine *Sankalp* uttered by Param Pujya Shantidada.

In the evening a sabha was held and Sadguru Sant Pujya Manojdasji's *pragatyadin* was celebrated. Guruhari Sant Bhagwant Sahebji not only filled every moment with *brahmanand* but gave divine association to countless *mukto*, starting with Hon'ble Pujya Anandiben at the Raj Bhavan, countless officers and policemen right through to the drivers and waiters at the hotel. On the final morning, before departing for the airport, all the officers as well as drivers came to bow to Guruhari Sahebji and take his blessings. Guruhari Sahebji gave each one the *prasadi murti* that had originally been given to him by Yogiji Maharaj. The waiters saw this and they all came and took blessings and received the *murti* and *prasad* from Guruhari Sahebji.

At the airport, Guruhari Sahebji was met by IG Pujya Ratna-Sanjay, Pujya Bhagirath Verma (Additional District Judge) and Officer Ajay Singh who had travelled five hours just to have the final *darshan* of Guruhari Sahebji. In every moment of his divine association, Guruhari Sahebji gave so many hearts peace, sparking their reunion with the ultimate Divine. So many eyes were filled with tears as Guruhari Sahebji departed from Varanasi, but also with longing for their next *darshan* here at Mogri. ◆

~ Bhavisha Tailor

Guruhari Sahebji with bhakto on the river Ganges, Varanasi

Guruhari Sahebji and bhakto performing Ganga arti from the boat at Dashashwamedh Ghat

જે શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજશ્રીની મૂર્તિ સમક્ષ 'બ્રહ્મજ્યોતિ'માં મંદિર માટેનો સંકલ્પ કર્યો હતો...
તે મૂર્તિના સાંનિધ્યે તે ભક્તો-સંતો સાથે પૂજા-અર્ચના !

(ક્રમશઃ)

અનુપમની હે અમૃતધારા...!

~ સદ્ગુરુ પરમ પૂજ્ય શાંતિદાદા

૧૫ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨, પ્રાતઃ પ્રાર્થનાસભામાં માહાત્મ્યગાન
ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રાગટ્યસ્થાન, મહાતીર્થ છપૈયા ધામ, ઉત્તરપ્રદેશ

મહાતીર્થ છપૈયાપુર પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ અહીંયાં પ્રગટ થયા. ૭ વર્ષ આ ભૂમિને પાવન કર્યા પછી અયોધ્યા પધાર્યા. સમગ્ર દેશમાં વિચરણ કર્યું અને ગુજરાતમાં પધાર્યા. કેટલાય જીવોને પોતાનો સંબંધ આપ્યો.

યોગીબાપા જ્યારે વિચરણ કરતા ત્યારે ભગવાનના ભક્તોના મહિમાની વાત વારંવાર કરતા ને સમજાવતા પણ ખરા. આપણું સમગ્ર તંત્ર દિવ્ય ત્યારે જ બને જ્યારે આપણને જે પ્રગટ ને પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ મળ્યું છે તેમને વિષે સંપૂર્ણ દિવ્યભાવ ! તેમના દ્વારા આપણું કલ્યાણ થઈ રહ્યું છે એવો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ અને એમના સંબંધવાળા સૌ મુક્તો પણ નિર્દોષ મનાય તો જ સમગ્ર દિવ્ય થાય છે.

સાહેબદાદાએ આપણી પર બહુ મોટી કૃપા કરી છે ! એવા ભક્તોને અહીં સાથે લઈને આવ્યા છે. એકબીજાનો મહિમા સમજાય, એકબીજાને વિશે દિવ્યભાવ થાય, સાથે બેસીને આટલી ધૂન કરાવે, પ્રાર્થના કરાવે, દર્શન આપે, મૂર્તિ આપે, સ્મૃતિ આપે; પળેપળની કેટલી સ્મૃતિ આપે ! આ બધી સ્મૃતિ વાગોળવાની છે. આ દિવ્ય પુરુષ એ સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ અને બ્રહ્મનું તત્ત્વ ધારણ કરેલા દિવ્ય પુરુષ છે, બ્રહ્મનું સાકાર સ્વરૂપ છે; તેવા ભાવ સાથે સ્મૃતિ કરીએ તો ચોક્કસ આપણા 'સ્વ'ના ભાવ ઓગળી જાય, દિવ્ય થઈ જાય.

આવા અવસર તેઓ વારંવાર આપે. એમને હૃદયમાં એક જ કુરુણામય ભાવ છે કે, આ સૌ ચૈતન્યો, જેમને મારા વિશે સ્નેહ થયો છે, જેમને આછીપાતળી પણ ઓળખાણ થઈ છે તે સર્વેનાં હૃદય ચોખ્ખાં થાય, નિર્મળ થાય, પ્રભુ એમાં બિરાજી જાય; આ એક જ ભાવ અને એક જ હૃદયના ઉમળકાથી બ્યાશી વર્ષે આપણા સૌ માટે તેઓ સતત કાર્ય કરે છે.

આપણી આંખો સામે આપણો જોઈએ છીએ એમની દિવ્યતા, આત્મસ્પર્શ કેટલા બધા આત્માઓને સ્પર્શ કરે છે ! આજે આનંદીબહેન આવ્યાં. લૌકિક રીતે બહુ મોટાં છે. ગવર્નરની પોઝિશન એટલે બહુ મોટી પોઝિશન. બંધારણની રીતે જોતાં તો ચિક્ષ મિનિસ્ટર કરતાં પણ ઉપર કહેવાય. તેઓ

અહીં પધાર્યા. આટલી સહજ રીતે આપણી સાથે તેઓ ભળે અને સાહેબ વિશે અંતરમાં એટલો બધો દિવ્યભાવ થાય, અંતર નિર્મળ થઈ જાય, ચોખ્ખું થઈ જાય. આપણાં સૌની ઉપર કેટલી બધી કૃપા છે ! આપણને એમના પોતાનાં માન્યાં છે કે, ‘આ સૌ મારાં !’ આટલો જ વિચાર કરીએ તો આપણું હૃદય પ્રેમથી છલકાઈ જાય. તેઓ એમ કહે છે કે, ‘તમે સૌ મારાં છો’ – આ શબ્દોનું મૂલ્ય બહુ છે. આપણા એકેએક જણને વિશે તેમનો આવો ભાવ છે. એમની સ્મૃતિ આપણને અખંડ રહે તો ચોક્કસ અંદરના ‘સ્વ’ ઓગળી જાય, એવી કૃપા એમણે કરી છે !

અહીંયાં આવ્યાં છીએ તો આપણે દર્શન કરીએ, એ દર્શન જીવમાં ઉતારીએ. જે ઘનશ્યામ આ સ્થાનમાં પ્રગટ થયા છે એ જ ઘનશ્યામનું તત્ત્વ ધારણ કરેલા દિવ્ય પુરુષો આપણને મળ્યા છે. મહારાજ-સ્વામી પછી શાસ્ત્રીજી મહારાજ, યોગીજી મહારાજ આપણને મળ્યા. અને એ જ યોગીજી મહારાજે આપણને સાહેબજી આપ્યા. યોગીજી મહારાજની આજે સ્મૃતિ કરીએ છીએ. કેવા દિવ્ય પુરુષ હતા ! એક દષ્ટિ કરે ને આપણા ચૈતન્યને ભેદી નાખે, જગતના સંકલ્પો વિરામ કરાવી દે; એવા દિવ્ય પુરુષ ! યોગીબાપાને સાંગો પાંગ સાહેબદાદાએ ધાર્યા છે, એમની દષ્ટિ પણ આત્મભેદક છે, આત્માને નિર્ગુણ કરી દે તેવી છે. એવા માહાત્મ્ય સાથે એમની સ્મૃતિ કરીએ તો ચોક્કસ આપણું હૃદય નિર્મળને પવિત્ર થઈ જાય, વિચારો શુદ્ધ થઈ જાય, ભગવાનની સ્મૃતિ અખંડ રહે. એ ભગવાન આજે મને આ દિવ્ય સ્વરૂપે પ્રાપ્ત થયા છે, એ સ્મૃતિ સદાય રહે. જ્યારે પણ પ્રાર્થના-ભજન કરવા બેસીએ ત્યારે આ સ્મૃતિ બહુ કામ આવશે. અને એટલા માટે જ આપણને તેઓ લઈ આવ્યા છે, તેવો ભાવ રાખી અને સતત એ સ્મૃતિ આપણે આપણા હૃદયમાં સ્થિર કરી લઈએ, ભરી લઈએ. જ્યારે પણ પ્રાર્થના-ભજન કરવા બેસીએ ત્યારે અખંડ સ્મૃતિ સંભારીએ તો અંતર ચોખ્ખું થઈ જાય. આ કરાવવાના હેતુ માટે તો સાહેબનું પ્રાગટ્ય છે. એ માહાત્મ્ય આપણે સમજીએ અને એમનાં ચરણોમાં મસ્તક ઝુકાવતા જઈએ.

‘ચરણ સરોજ તમારાં વંદું કર જોડી...’ મુક્તાનંદ સ્વામીએ શ્રીજી મહારાજને કહ્યું, ‘ચરણસરોજ-ચરણકમળ તમારાં...’ આજે આપણને આટલાં વર્ષે સમજ પડી કે, એ ચરણકમળ એટલે આ સંત-સત્પુરુષ ! ‘ચરણે શીશ ધર્માથી દુઃખ નાખ્યાં તોડી...’ શીશ એમના ચરણમાં મૂકીએ છીએ. શીશ એ તો બુદ્ધિનું સ્થાન છે, જ્ઞાનનું સ્થાન છે. જ્યાં આગળ બુદ્ધિ છે તે શીશ તમારાં ચરણોમાં મૂકું છું. આપણે હરીએ-ફરીએ છીએ ત્યારે આસપાસના મુક્તોમાં કેટલા બધા જાતજાતના વિચારો થાય છે ! કોઈને વિશે સારા ભાવ, કોઈને વિશે

સહેજ એવો ઓછો ભાવ એવું બધું થાય છે. ભગવાનનાં સ્વરૂપો છે, ભગવાનના સંબંધવાળા મુક્તો છે, જેમને સાહેબદાદાએ સ્વીકાર્યા તે બધા ભગવાનના અક્ષરમુક્તો જ ! તેવા ભાવમાં સહેજ પણ ઓરોભાવ આવે ત્યારે તે બુદ્ધિ જ લઈ આવે છે. ચરણે શીશ ધરી દીધું, બુદ્ધિ એમના ચરણોમાં સમર્પિત કરી દીધી પછી એકેએક મુક્તનાં દર્શન કરતાંની સાથે એમના મહિમાના ભાવમાં જતું રહેવાય.

આપણે બધાંય એક દિવ્ય પુરુષના ખોળે બેઠાં છીએ. સૌનાં કલ્યાણ સૌ ટકા થવાનાં. સંબંધ કેટલાં બધાંને થાય છે ? આજે સાહેબજી પાસે કેટલા મોટા મોટા પોલીસના ઓફિસરો આવ્યા. ચરણમાં મસ્તક મૂકીને સાહેબ પાસે આશીર્વાદ માંગ્યા. એક મુક્તરાજને તો સાહેબે માળા આપી. કેટલાં ભાગ્યશાળી ચૈતન્યો હશે ! આમ જોઈએ તો આવાં બધાં ચૈતન્યોને સંબંધ આપવા માટે જ આ દિવ્ય પુરુષોનું વિચરણ હોય છે. એ માળા આપી, એમણે સ્વીકારી. હૃદયમાં સાહેબદાદા માટે કેટલો બધો અંતરથી ભાવ ! તેનાં એમના મુખારવિંદ પર દર્શન થતાં હતાં. આપણી ઉપર તો એમની અખંડ દષ્ટિ છે, અખંડ કૃપા છે. આપણને તો એમણે સ્વીકાર્યા છે, આપણે એમનાં સંતાનો છીએ. અંદર-અંદર સુહૃદભાવ-એકતાથી એ દિવ્ય પુરુષને રાજી કરવા માટે સમગ્ર વિચાર, વાણી ને વર્તન આપણાં થાય તો તેઓ રાજી થઈ જાય.

તો આજે તો એટલી જ પ્રાર્થના કરવી છે,

આ દિવ્ય સ્થાન છે. પવિત્ર સ્થાન છે. આપણા માટે તો આ સ્થાન બહુ મોટું છે. સાહેબના હૃદયમાં પણ ‘ધારી’ તીર્થ અને આ ‘છપૈયા’ તીર્થ – બે માટે અપરંપાર ભાવ છે. એટલે તો આપણને એની હંમેશાં સ્મૃતિ રહે તે માટે બ્રહ્મજ્યોતિમાં બે તીર્થ ઊભાં કર્યાં. આવા દિવ્ય સ્થાનમાં આપણે સૌ બેઠાં છીએ, એમનું દિવ્ય સાંનિધ્ય છે ત્યારે પ્રાર્થના એટલી જ કરવી છે કે, જે હેતુ લઈને શ્રીજી પધાર્યા – ચૈતન્યોને સંબંધ આપીને શુદ્ધ કરવા માટે, ભક્તિની સમજ આપવા માટે, ભક્તિ કોને કહેવાય તે સાચા અર્થમાં સમજીને થાય એવા દિવ્ય હેતુ લઈને મહારાજ આ બ્રહ્માંડમાં આવ્યા. અને ગુણાતીત અને ગુણાતીતભાવને પામેલાં દિવ્ય સ્વરૂપોને પ્રગટ રાખ્યાં. એવા આપ છો દયાળુ ! અમારી પ્રાર્થના એટલી જ છે – અમારી માધિકબુદ્ધિ છે, અમે અમારા ‘સ્વ’ના ભાવમાં છીએ, બુદ્ધિ દિવ્ય નથી થઈ ત્યાં સુધી ક્યાંક ને ક્યાંક અમને એવો ભાવ આવી જાય છે. બહુ ખટકે છે, હૃદયમાં દુઃખ પણ થાય છે કે, આવા દિવ્ય સ્વરૂપને વિશે જો મનુષ્યભાવની લકીર પણ હશે તો સંપૂર્ણ જે અક્ષરધામનો આનંદ, અક્ષરધામનું સુખ; તે પ્રાપ્ત કરવાનું બાકી જ રહેશે.

ગોંડલમાં સાહેબદાદાને સવા સો જેટલી મૂર્તિ આપીને યોગીબાપાએ જે આશીર્વાદ આપ્યા... 'હે જશુભાઈ સાહેબ ! આ મૂર્તિ તમે જેને દેશો એનું કલ્યાણ થઈ જશે. અક્ષરધામનો આનંદ પામશે.' આપણે સૌ તો એવાં ભાવ્યશાળી છીએ. અત્યારે અહીં જે બિરાજમાન છે તે સર્વને સાહેબદાદાએ મૂર્તિ આપી છે. સર્વની સાથે એ મૂર્તિ છે. એ માહાત્મ્ય - બાપાના આશીર્વાદ એમના દ્વારા આપણી પર અખંડ વરસી રહ્યા છે. 'તમે સંકલ્પ ન કરો એ તમારી ખોટ, પૂરા ના કરીએ તે અમારી ખોટ' આ આશીર્વાદ વારંવાર સાંભળ્યા છે. એ શું સંકલ્પ કરે ? જે આ મારાં ચૈતન્યો છે, હકીકતમાં તો તેઓ શ્રીજીના સંબંધને પામેલાં છે, યોગીબાપાના સંબંધને પામેલાં ચૈતન્યો છે ; એ સર્વ દિવ્ય થઈ જાય, એમના સ્વભાવ ટળી જાય, કેવળ પ્રભુની મૂર્તિ અખંડ સાંભર્યા કરે. એ પોતે મૂર્તિ સંભારે ત્યારે સાંભર્યા જ કરે એવા બનાવવાં છે ; એવા સંકલ્પો તેઓ કરે.

એમને કેટલું બધું આપી દેવું છે ! આવા દિવ્ય પુરુષ આપણને આપવા માટે ગરજુ થયા છે, ત્યારે તે સ્વીકારવાની શક્તિ આપણને મળે તે માંગવું છે.

સાહેબદાદા, અમે અમારા 'સ્વ'ના ભાવમાં એટલા બધા જતા રહીએ છીએ કે, આ બ્રહ્માંડમાં આપનું અવતરણ જે હેતુ માટે થયું છે, અમને સૌને ચોખ્ખાં કરવા માટે થયું છે તે ભુલાઈ જાય છે. અને આપ એ હેતુ માટે પધાર્યા છો તો અમ સર્વનાં એવાં કલ્યાણ થવાનાં છે એ

માહાત્મ્ય ભુલાઈ જાય છે. સર્વને વિશે એવો દિવ્યભાવ, મહિમાનો ભાવ - અમને સૌને અહીં આવ્યાં છે તેમને રહે અને નથી આવ્યાં તે બધાંને પણ અખંડ રહે, જેને જેને આપનો સહેજ પણ સંબંધ છે એ સર્વને રહે તે માટે હે દયાળુ, કૃપા કરો ! અને જે હેતુ માટે મહારાજ પધાર્યા, જે હેતુ માટે યોગીબાપા પધાર્યા, જે હેતુ માટે આ બ્રહ્માંડમાં આપ પધાર્યા છો ; એ હેતુ સિદ્ધ થાય. જે-જે એવા હેતુ લઈને મંડ્યાં, સાહેબદાદાને વિશે પૂર્ણ દિવ્યભાવ કર્યો, તો અશ્વિનદાદા, રતિકાકા, હર્ષદદાદા, પૂનમદાદા, ડોક્ટરદાદા, વી.એ.સ.દાદા જેવાં સ્વરૂપો એ પાર પામી ગયાં. સાહેબદાદાની દિવ્ય દષ્ટિ તો આપણી પર છે જ, પણ એવીને એવી દષ્ટિ અશ્વિનદાદાની પણ છે, એવા ભાવથી એમનાં દર્શન કરીએ, એમની આજ્ઞા પાળીએ તો પણ આપણાં 'સ્વ' ઓગળી જાય, શુદ્ધ થઈ જાય દયાળુ ! એવા ભાવથી સર્વની સાથે વ્યવહાર કરવાનું અમને ખૂબ બળ આપો, ખૂબ બળ આપો. અખંડ માહાત્મ્યમાં રહીને સર્વને મળીએ, હરીએ, ફરીએ, વાત કરીએ, સેવા કરી લઈએ એવા અમને બનાવી દો, એવી કૃપા આ દિવ્ય સ્થાનમાં અમારી પર વરસાવો એ જ પ્રાર્થના છે ! વરસાવી છે તે સમજવાની, સ્વીકારવાની પણ શક્તિ આપો ; કારણ કે, એ કામ તો આપ અખંડ કરો છો ! આજે આપે કેટલી બધી સ્મૃતિ આપી છે અમને ! એ સ્મૃતિમાં ગરકાવ રહી અમે સૌ સદાય આપને પ્રસન્ન કરતા રહીએ એવા આશીર્વાદ આપો એ જ પ્રાર્થના !

જય સ્વામિનારાયણ.

શ્રી ઘનશ્યામ પ્રાગટ્યસ્થાન

ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી સેન્ટર (આઈ.ટી.સી.)ના ઍલમનાઈ એસોસિએશન પોર્ટલનું મુક્તાર્પણ

સંતભગવંત પ.પૂ. સાહેબદાદાના આશીર્વાદથી યોગી વિદ્યાપીઠની શૈક્ષણિક સંસ્થા ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી સેન્ટર આઈ. ટી. ઍલ્યુકેશનમાં માત્ર રાજ્યમાં જ નહિ, પણ રાષ્ટ્રકક્ષાએ અગ્રિમ હરોળની સંસ્થા બની ઊભરી છે. આઈ.ટી.સી.માં છેલ્લાં ૩૩ વર્ષ દરમિયાન અભ્યાસ કરીને આઈ.ટી. સ્કિલ પ્રાપ્ત કરી દુનિયાના અનેક દેશોમાં લગભગ એક લાખ વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની કારકિર્દી વિકસાવી છે અને રોજગારી મેળવી છે. સંતભગવંત સાહેબજીની કૃપાથી કુલગુરુ પ.પૂ. રતિકાકાના નેતૃત્વમાં આઈ.ટી.સી.ને સાધુ પૂ. દિવ્યેશદાસ, સાધુ પૂ. પીટરદાસ તથા સાધુ પૂ. ઉત્પલદાસ જેવા સંચાલકો મળ્યા અને હવે ડૉ. એન.સી. પટેલ જેવા શિક્ષણને સમર્પિત નિષ્ઠાવાન, ચિદ્ધ અંકિક્ષુપુટિવ ડાયરેક્ટર મળવાથી નૂતન વેગ પ્રાપ્ત થયો. આઈ.ટી.સી.માં વિદ્યાભ્યાસ કરેલ વિદ્યાર્થીઓ માટે ઍલમનાઈ એસોસિએશન રચવાનો વિચાર સાકાર કરાયો. જેને એક પોર્ટલ સ્વરૂપે તૈયાર કરી ૨૪ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ના શુભ દિને અનુપમ મિશનના ‘પારમિતા’ સભાખંડમાં શ્રી ઠાકોરજી મહારાજ, સદ્ગુરુ સંતોની ઉપસ્થિતિમાં મુક્તાર્પિત કરવામાં આવ્યું. આ પોર્ટલ દ્વારા વિશ્વસમસ્તમાં વસતા આઈ.ટી.સી.ના વિદ્યાર્થીઓનું સંગઠન ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે આવનારા સમયમાં બહુઆયામી પ્રદાન કરશે તેવા આશીર્વાદ સદ્ગુરુ સંતોએ વરસાવ્યા.

આ પ્રસંગે યોગી વિદ્યાપીઠના ચિદ્ધ અંકિક્ષુપુટિવ ડાયરેક્ટર ડૉ. એન. સી. પટેલના સ્વાગત પ્રવચનમાં આઈ.ટી.સી.ની બહુમૂલ્ય સિદ્ધિઓ

તથા આ પોર્ટલની વિશેષતાઓની ઝલક પ્રાપ્ત થઈ. આઈ.ટી.સી.ના પૂર્વ શિક્ષક અલ્કેશભાઈ પટેલ તથા સાધુ પૂ. ઉત્પલદાસજીએ સ્વાનુભવ વ્યક્ત કરી આ પોર્ટલનાં વિશેષ પાસાંઓની માહિતી આપી. વિડીયો કોન્ફરન્સ દ્વારા સંતભગવંત સાહેબજીનાં દર્શન અને આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયાં. સદ્ગુરુ પ.પૂ. અશ્વિનદાદાએ આશીર્વાદ વરસાવી નૂતન આયામો સર કરવા માર્ગદર્શન દીધાં. આઈ.ટી.સી.ના જોઈન્ટ ડાયરેક્ટર સાધુ પૂ. દિવ્યેશદાસજીએ પ્રત્યક્ષકે પરોક્ષરીતે મદદરૂપ થનાર સહાયક સેવકોનો, દાતાઓનો, વિદ્યાર્થી અને વાલીઓનો તેમજ અનુપમ મિશનના સૌ સંતો, અક્ષરમુક્તોના આભાર માની વંદન ધર્યાં. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સુંદર સંચાલન ચૈતાલી શાહ દ્વારા કરવામાં આવ્યું. ◆

બ્રહ્મસ્વરૂપ પ.પૂ. કાકાજી મહારાજ વાર્ષિક પુણ્યતિથિ

ગુણાતીત સમાજના સંસ્થાપક બ્રહ્મસ્વરૂપ પ.પૂ. કાકાજી મહારાજ ૭ માર્ચ ૧૯૮૬ના રોજ બ્રહ્મલીન થયા. ૭ માર્ચ ૨૦૨૨ના રોજ તેઓના નિર્વાણ સ્મૃતિદિને પારમિતા સભાખંડમાં મંગળા આરતી બાદ મંગલવંદના અર્પણ થઈ. સદ્ગુરુ સંતો પ.પૂ. શાંતિદાદા, પ.પૂ. રતિકાકા, પ.પૂ. હર્ષદદાદાની દિવ્ય ઉપસ્થિતિમાં પ.પૂ. કાકાજીની મૂર્તિને સાધુ પૂ. અશોકદાસજી દ્વારા પૂજન અને સાધુ પૂ. વાસુદેવદાસજી દ્વારા પુષ્પહાર અર્પણ કરવામાં આવ્યાં. સૌએ કાકાજીના મહિમાનાં કીર્તનોનું શ્રવણ કરી પ્રાર્થનાઓ ધરી. અંતે કાકાજી મહારાજ જેમ ધૂન કરાવતા તેની સ્મૃતિ સાથે સૌએ ધૂન કરી મૂર્તિ સમક્ષ મંત્રપુષ્પાંજલિ ધરી અને નૂતન મંદિરે આરતી અર્પણ કરી. કાકાજીના શાશ્વત આશિષસમ બ્રહ્મસમાધિ સ્થાને યુવાનો દ્વારા સુંદર સુશોભન કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યાં સ્તુતિ-ધૂન-પ્રદક્ષિણાભક્તિ અર્પણ કરી સૌએ કાકાજીને અંતરની વંદના ધરી. ◆

ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી સેન્ટરના ઍલમનાઈ એસોસિએશન પોર્ટલનાં મુક્તાર્પણ

બ્રહ્મસ્વરૂપ કાકાજી મહારાજને વાર્ષિક પુણ્યતિથિ સ્મૃતિદિને મંત્રપુષ્પાંજલિ અર્પણ

શ્રદ્ધાંજલિ

*** વિપુલભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ :** ગોકુળ મંડળ, આણંદના નિષ્ઠાવાન અનુપમ સ્વજન વિપુલભાઈ પટેલ ૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ અક્ષરધામ સિધાવ્યા. વિપુલભાઈએ સર્વ સાથે સુમેળ સાધી અત્યંત વિનમ્રભાવે પ્રભુ અને પ્રભુજનોની સદા સેવા કરી, સંતભગવંત સાહેબજી અને સદ્ગુરુ સંતોમાં અદ્ભુત પ્રીતિ સાધી હતી. 'અલંકાર ચશ્માંઘર' -તેઓની ચશ્માંની દુકાનના માધ્યમથી અનુપમ મિશનના સૌ સંતો અને અક્ષરમુક્તોની દૃષ્ટિક્ષિતિ નિવારવા તેઓએ ઉદાર ભાવના સાથે સેવાભક્તિ અદા કરી. સૌને સહાયરૂપ થવું અને પ્રભુએ આપેલું તેમની સેવામાં વાપરવું, એ તેમનો સહજ અભિગમ હતો. તેઓના ભક્તિકાર્યમાં તેઓનાં ધર્મપત્ની હેતલબહેને પણ ખૂબ સહકાર આપ્યો. ભક્તિની આજ ભાવના તેઓએ સંતાનો કાર્તિક અને ગણેશને પ્રદાન કરી. અઠવાડિક સત્સંગસભામાં નિયમિત હાજર રહી, અનેક સમૈયા-ઉત્સવોમાં વિવિધ માધ્યમે સેવાઓ કરી ભક્તિનો આદર્શ પૂરો પાડ્યો. અચાનક તેઓના અક્ષરવાસ પ્રસંગે પરિવારજનોએ પ્રભુના કર્તાપણાનો સ્વીકાર કરી નિષ્ઠા અને સમજણ દાખવી છે તે સૌને વંદન! ભગવાન સદ્ગત સ્વજનના આત્માને શાતા અર્પે તે માટે અંતરની પ્રાર્થનાઓ !

*** ધર્મિષ્ઠાબહેન રામપ્રકાશ અગ્રવાલ :** વડોદરાનિવાસી ધર્મિષ્ઠાબહેન અગ્રવાલનો ૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ અક્ષરવાસ થયો. પૂર્વના પુણ્યોદયથી સત્સંગનો જોગ થયો અને પાયાનાં સત્સંગી બનીને પ.પૂ. પપ્પાજી, પ.પૂ.બેન તથા પ.પૂ. સાહેબદાદાને રાજી કર્યાં. મોગરીમાં વસવાટ કર્યો ત્યારે બ્રહ્મજ્યોતિમાં પારમિતા મંદિરમાં નિયમિત આરતીનો લાભ લેવા પધારી ભક્તિ અદા કરતાં. પ્રભુમૂર્તિમાં સાક્ષાત્ પ્રભુ પ્રગટ છે તેવો ભાવ રાખી આર્તહૃદયે પ્રાર્થના કરતાં, ફળસ્વરૂપે પ.પૂ. સાહેબદાદા અને સંતોનો રાજીપો મેળવ્યો. અ.નિ. સાધુ પૂ. ગોપાલબાપાની સાથે અપરંપાર પ્રીતિ હતી, તેઓની પ્રેરણાથી સેવા કરવી, ઘરે નિત્યસભા કરવી તથા બ્રહ્મજ્યોતિમાં એકાદશીની સભા નિયમિત ભરવી એ તેઓનો જીવનક્રમ હતો. જેને પરિણામે પરિવારના સૌ મુક્તો સત્સંગ અભિમુખ થયા. સત્સંગનો અમૂલ્ય વારસો તેઓએ સંતાનોને આપ્યો. સુપુત્ર મનોજભાઈ સાથે સમગ્ર કુટુંબ વડોદરા સ્થાયી થઈને મંડળમાં સક્રિય રીતે સેવા અર્પી રહ્યું છે. આવાં ભક્તિપરાયણ માવતરને કૃતજ્ઞભાવે અંતરનાં પ્રણામ !

*** કેતુલભાઈ કૌશિકભાઈ મિસ્ત્રી :** અત્યંત સેવાભાવી યુવાન કેતુલભાઈ ૯ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ અક્ષરધામ સિધાવ્યા. તેઓએ અનુપમ મિશનમાં પ્રભુપ્રસન્નતાથી સંતો સાથે સેવા કરી જીવન ધન્ય બનાવ્યું. ખાસ કરીને સાધુ

પૂ. રમેશદાસજી સાથે સમૈયા-ઉત્સવ પ્રસંગે સુશોભન વિભાગની સેવામાં અત્યંત મહિમા સાથે જોડાઈ સંતભગવંત સાહેબજી અને સદ્ગુરુ સંતોનો અંતરનો રાજીપો મેળવ્યો. તેઓની કોઠાસૂઝ, કૌશલ્ય, વક્ષદારી ને નિષ્ઠા સાથે કરેલી સેવાઓ પ્રેરણાદાયી છે. અચાનક આવી પડેલી બીમારીને કારણે ઘણા સમયથી પથારીવશ રહ્યા છતાં તેમના વર્તનમાં સમતા અને દાસત્વ શોભતાં. અપાર તકલીફોમાં તેઓ સહિત સમગ્ર પરિવારજનોની પ્રભુ પ્રત્યેની નિષ્ઠા અડગ અને અચલ રહી. આવા આત્માને પુનર્જન્મે પ્રભુ સત્સંગમાં જન્મ આપશે. તેઓનો સમગ્ર પરિવાર આ ભાવનાના સ્વીકાર સાથે અને પ્રભુના કર્તાપણાની નિષ્ઠા સાથે જીવે છે. સૌને ભાવપૂર્ણ વંદન !

*** રામજીભાઈ દુદાભાઈ ચપલા :** માણાવદર નિવાસી રામજીભાઈ ચપલા ૨૮ ફેબ્રુઆરીના રોજ શ્રીજીચરણ પામ્યા. અનુપમ મિશનના વ્રતધારી સાધુ પૂ. ભરતદાસજી અને પૂ. દિનેશદાસજીના તેઓ જ્યેષ્ઠ બંધુ હતા. તેઓનાં બહેનો પૂ. ચંદ્રિકાબહેન, પૂ. મંજુબહેન પણ ગુણાતીત જ્યોતમાં સમર્પિત જીવન વિતાવે છે. આવા ભક્તિસંપન્ન પરિવારના જ્યેષ્ઠ સુપુત્ર તરીકે તેઓએ જવાબદારી, ભક્તિ અને સમર્પણના ભાવ ઉજળા કર્યાં. આખું જીવન પ્રગટ સ્વરૂપને સેવી ભક્તિરાહે અવિરત ચાલ્યા. કુટુંબનાં સૌમાં પણ સત્સંગના આવા જ સંસ્કારોના ભક્તિભાવે વાવેતર કર્યાં. જીવન સેવા અને ભક્તિમય વિતાવી રામજીભાઈએ સૌ સંતોનો અપરંપાર રાજીપો પ્રાપ્ત કર્યો. આવા અક્ષરમુક્તો નવા જન્મે પ્રભુના કાર્યમાં જોડાઈને આત્માની યાત્રા પૂર્ણ કરે છે, તે શ્રદ્ધાભાવ સ્વીકારનાર સૌ પરિવારજનોને બળ મળે તે પ્રાર્થના !

Statement about ownership and other particulars about newspaper

BRAHMANIRZAR

(FORM IV, Rule 8)

1. Place of publication	: Brahmajyoti, Mogri 388 345, Gujarat
2. Periodicity of Publication	: Monthly
3. Printer's name, Nationality & Address	: Shri Pradip S. Giri, Indian
Prizam Printers and Publishers Ltd.
Premsagar, Nr. Madhuli Restaurant, Vallabhvadi,
Bhairavnath Road, Maninagar, Amdavad-8, Gujarat
4. Publisher's name, Nationality & Address	: Shri Shantibhai F. Patel, Indian
Brahmajyoti, Mogri 388 345, Gujarat
5. Editor's name, Nationality & Address	: Shri Shantibhai F. Patel, Indian
Brahmajyoti, Mogri 388 345, Gujarat
6. Name & Address of individuals who own the newspaper, shareholders and partner or Shareholders holding more than one percent of the total capital.	: Anoopam Mission
Registered Trust
Brahmajyoti,
Yogiji Marg, Mogri 388 345
Gujarat

I Shri Shantibhai F. Patel hereby declare that the particulars above given are true to the best of my knowledge and belief.

Date : 15 March, 2022

Shantibhai F. Patel
Signature of Publisher

હું ટળે... હરિ એકતા... સદૈવ રહો !

અંતર આકાશ નિર્મલ ભાસે
 દૂર સુદૂર કોઈ વાદળી પ્રકાશ ઢાંકે
 આતમ જાગ્રત થાય... મન ઢંઢોળે
 પ્રભુપરમની પ્રાપ્તિના મહિમામાં ડૂબે
 પ્રત્યક્ષની પ્રાપ્તિના વિચારે ચઢે
 પ્રત્યક્ષ-પ્રગટ આ મળ્યા... તે સાહેબજી
 તેના વિચારે આનંદ છવાઈ જાય
 પરમ પ્રકાશે ઝળાંઝળાં અંતર ઝૂમી ઊઠે
 અંતર સામી દષ્ટિ કરતાં દિવ્યતા પ્રકાશે
 બહાર પણ તે જ તેજપ્રકાશ દેદીખ્યમાન
 આ સૌ - સમગ્ર બ્રહ્માંડ તે જ તેજ ભરપૂર
 અંતર વંદે... સમગ્ર નમે... સૌ નિર્દોષ દીસે
 અંતરે વસેલો અંતર્યામી હસી ઊઠે
 બે હસ્ત પ્રસારે... આવકારે... છાતીએ ચાંપે
 રોમ રોમ પુલકિત... આતમ-પરમાતમ એક ભાસે

ચરણ અશ્રુબિંદુ પખાળે ને વંદી રહે
 તું ને તારાં આ સૌ દિવ્ય... પરમ દિવ્ય
 દેહ નથી દેહભાવ નથી કેવળ આતમભાવ
 અને પ્રભુ પરમ તેજ ભરપૂરની કેવળ અનુભૂતિ રહે.
 શ્રીજીસંકલ્પે ને સ્વામીની કૃપા ઢળી તો થયું
 યોગી પ્રેમે અને સાહેબજીના હેતે તે કર્યું.
 હે સાહેબદાદા !
 આપ અને યોગી બે હતા તો દેહભાવ પજવતો
 આપ સાથે યોગીનાં અદ્વૈત મનાયાં તો પરમ તેજ ઊભરાયાં
 અમને આપ યોગીરૂપ... યોગીનું આપ સ્વરૂપ તે દર્શન
 સ્થિર કરો... શાશ્વત કરો... અખંડ રહો !
 'હું' ટળે હરિ ઢૂંકડા... તેમાંથી
 હું ટળે... હરિ એકતા તે અનુભૂતિ...
 'સાહેબજી' દિવ્ય સ્વરૂપે સૌને સદૈવ રહો.

સાધુ શિખરદાસજીના જયસ્વામિના પ્રાયશ્ચા.

૨૩.૨.૨૨, યોગી સ્મૃતિદિન, સાહેબજી પ્રાગટ્ય અનુસંધાને.

છપૈયા મહાતીર્થમાં સેવાસ્ત સંતોનાં અભિવાદન તેમજ મંદિરના સંતો દ્વારા સાહેબજીને વંદનભાવે શાલ અર્પણ

છપૈયા મંદિરે સર્વોપરી શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજની મૂર્તિ સમક્ષ ધૂન-પ્રાર્થના

શ્રીહરિ પ્રાદુર્ભાવ સ્થાને પ્રાર્થનાવંદના

સાહેબજી દ્વારા ભક્તોને સત્સંગગોષ્ઠિ અને આશીર્વાદનું સુખ

છપૈયા મંદિરના સંતો સાથે મિલનસભામાં સાહેબજીનાં આશીર્વાદ

Regd. News Paper / Air Mail / Book Post

To,

Brahmanirzar Monthly R.N.I. New Delhi No.: 69476/86 * Po. Regd. No. AND/303/2021-23

* Date of Publication : 14th of each Month

* Date of Posting : 15th of each Month * Posted at: Vitthal Udyog Nagar Post Office

"Brahmanirzar" Monthly Postal Reg. No. RO - VDR/AND - 303 * Date of Dispatch : 15-03-22 * Office of Origin : Vitthal Udyog Nagar

Editor : Shantibhai F. Patel * Published by : Shantibhai F. Patel on behalf of Anoopam Mission. * Published at : Mogri 388 345, Gujarat

Printed by : Pradip S. Giri * Printed at : Prizam Printers and Publishers Ltd., Amdavad 380 008

* If Undelivered Please return to :

Anoopam Mission, Brahmajyoti, Yogiji Marg, Mogri-388 345. Gujarat, India

Phone : (02692) 230483, 230544 Fax : (02692) 235660

email : amindia@anoopam.org * website: www.anoopam.org